

Resultat och effekter 2016

Återrapportering av statsbidrag till ideella organisationer

Resultat och effekter 2016

Återrapportering av statsbidrag till ideella organisationer

Förord

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor lämnar statsbidrag till ideella organisationer och stiftelser. Rapporten *Resultat och effekter 2016* ger en bild av vilka resultat och effekter som bidragen har fått i förhållande till sina syften. Vi redovisar här fyra organisationsbidrag och sex projektbidrag. Sammanställningen visar att effekterna som organisationerna rapporterat in till myndigheten ligger i linje med bidragens syften.

Totalt handlar det om över 300 miljoner kronor som vi fördelar inom de åtta stödformerna varje år. Det är viktigt att tydliggöra de resultat och effekter som de bidrar till. Vår förhoppning är att vår årliga rapport ska fungera som ett beslutsunderlag till regeringen om hur bidragen ska utvecklas och följas upp samt vilken nytta de genererar. Den kan även vara intressant för andra. Rapporten är därför utformad så att alla ska kunna bilda sig en uppfattning om och inspireras av vad de olika statliga stöden kan användas till.

Vi föreslår dock att tidsintervallet för rapporteringen framöver ökar till vart tredje år och däremellan kompletteras med djupgående analyser av en stödform eller ett politikområde för att kunna ge en mer nyanserad bild av det arbete som bedrivs.

Rapporten har tagits fram av Sara de Haas och Moa Vallenholm på avdelningen för stöd och samverkan.

Lena Nyberg, generaldirektör,
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor

Innehåll

Sammanfattning	5
1 Inledning	7
Uppdraget	8
Tidigare rapporteringar	9
Rapportens upplägg	9
2 Underlag till rapporten	11
Organisationsbidrag	11
Projektbidrag	12
Materialets tillförlitlighet	12
3 Användningen och effekterna av organisationsbidrag	13
Kvinnoorganisationer	13
Etniska organisationer	18
Hbtq-organisationer	22
Barn- och ungdomsorganisationer	24
Sammanfattning och analys	29
4 Användningen och effekterna av projektbidrag	31
Kvinnoorganisationers projekt	31
Jämställdhetsprojekt	35
Projekt mot rasism och intolerans	39
Projekt för ungas organisering	43
Projekt för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter	46
Projektbidrag för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism	49
Sammanfattning och analys	51
5 Avslutande diskussion	53
Möjligheter till uppföljning	53
Förslag framåt	54
Referenser	56
Bilaga	57

Sammanfattning

Resultat- och effektrapporten har gjorts på uppdrag av regeringen sedan 2009. Den grundar sig på de åtta förordningar som styr Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors bidragsgivning till ideella organisationer. I dessa framgår att myndigheten ska lämna en årlig redogörelse för hur bidragen har använts. Vi ska också om möjligt bedöma vilka effekter som bidragen har fått i förhållande till syftet med stödformerna. Rapporten lämnas till regeringen senast den 1 juni varje år.

I årets rapport redovisar vi fyra organisationsbidrag och sex projektbidrag.¹ De aktuella organisationsbidragen går till kvinnoorganisationer, etniska organisationer, hbtq-organisationer samt barn- och ungdomsorganisationer. Projektbidragen fördelas till kvinnoorganisationers projekt, jämställdhetsprojekt, projekt som motverkar rasism och liknande former av intolerans, projekt för ungas organisering, projekt för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism samt för lokala resurscenter.

I rapporten ger vi en bild av hur bidragen fördelats. Vi redogör för deras användningsområden, resultat och möjliga effekter. Beskrivningarna är baserade på organisationernas egna uppgifter. Underlag har hämtats från myndighetens elektroniska ansökningssystem. Bidragens användningsområden redovisas utifrån budgetposter, genomförda aktiviteter samt verksamhets- och projektexempel. Uppgifter om bidragens resultat och effekter bygger på fritextsvar från organisationerna i samband med att de redovisar bidraget till myndigheten.

Sammanställningen visar att de resultat och effekter som organisationerna rapporterat in till myndigheten ligger i linje med bidragens syften. Organisationsbidrag återrapporteras till myndigheten på en övergripande nivå medan uppföljningen av projektbidrag är mer detaljerad. Detta beror på bidragstypernas skilda syften och målformuleringar. Vi har tagit hänsyn till skillnaderna och likheterna mellan de två övergripande bidragstyperna när vi har utvecklat uppföljningen.

Trots bättre möjligheter att rapportera om hur bidragen har använts och att återge upplevda resultat och effekter bedömer myndigheten att det vore effektivare att följa upp dem med några års mellanrum och däremellan lägga in fördjupade kvalitativa analyser. Vi bedömer att det finns en risk för att resultat- och effektrapporterna visar snarlika resultat om de görs varje år. Myndigheten föreslår i stället att tidsintervallet för rapporteringen, som i stor utsträckning är kvantitativ, ökar till vart tredje år och att regeringen uppdrar åt myndigheten att genomföra fördjupade kvalitativa analyser övriga år.

---

¹ Begreppen förklaras närmare längre fram i rapporten.

1 Inledning

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor är en statlig myndighet som tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. En av våra kärnuppgifter är att fördela bidrag till föreningsliv, internationellt samarbete, kommuner och forskning. Figur 1.1 visar vad våra bidrag går till:

Figur 1.1 Inriktning på de olika bidrag som myndigheten fördelar 2016.

Den här rapporten tar upp vår bidragsgivning till föreningslivet som sker i form av nationella organisations- och projektbidrag.

Myndigheten rapporterar hur de aktuella bidragen till föreningslivet har fördelats och använts den 1 juni varje år. Återrapporteringen sker på uppdrag av regeringen. Vi ger också en bild av vilka resultat och effekter de olika bidragen lett till i förhållande till sina syften. Vår förhoppning är att rapporten ska kunna vara ett underlag för beslut om och utformning av de aktuella bidragssystemen och att vi även kan inspirera andra genom att berätta om olika verksamheter och vilka resultat de leder till.

Uppdraget

I åtta av de förordningar som styr Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors bidragsgivning till ideella organisationer och stiftelser står att myndigheten årligen ska lämna en sammanfattande redogörelse som handlar om vad bidragen har använts till och om möjligt göra en bedömning av statsbidragens effekter i förhållandet till syftet med bidragen. Dessa åtta förordningar är aktuella i 2016 års rapport:

Förordning (2005:1089) om statsbidrag för kvinnors organisering. Reglerar dels ett organisationsbidrag till kvinnoorganisationer, dels ett projektbidrag till kvinnoorganisationer och stiftelser.

Förordning (2006:390) om statsbidrag till jämställdhetsprojekt. Reglerar ett projektbidrag till organisationer och stiftelser för att främja jämställdhet mellan kvinnor och män.

Förordning (2008:62) om statsbidrag till verksamheter mot rasism och liknade former av intolerans. Reglerar ett projektbidrag till föreningar och stiftelser i syfte att motverka rasism och intoleransformerna islamofobi, afrofofi, antisemitism, antiziganism och homofobi.

Förordning (2008:63) om statsbidrag till organisationer bildade på etnisk grund. Reglerar ett organisationsbidrag till etniska organisationer.

Förordning (2008:349) om statsbidrag till organisationer för homosexuella, bisexuella, transsexuella eller personer med könsöverskridande identitet eller uttryck. Reglerar ett organisationsbidrag till hbtq-organisationer.

Förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer. Reglerar ett organisationsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer och ett projektbidrag till ungas organisering.

Förordning (2015:565) om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter. Reglerar ett projektbidrag till föreningar i syfte att stärka individer med svag demokratisk delaktighet som aktörer i demokratin.

Förordning om (2011:1508) om statsbidrag för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Reglerar ett projektbidrag till föreningar, stiftelser och kommuner i syfte att förebygga att antidemokratiska beteenden utvecklas, att individer radikaliseras eller för att stödja individer som vill lämna våldsbejakande extremistmiljöer.

Inom de två sist nämnda förordningarna (SFS 2015:565, SFS 2011:1508) fördelade vi bidrag först 2015 och det finns därför inget underlag från avslutade projekt inom dessa satsningar. Det är först nästa år som vi har svar på frågor om vad bidraget som fördelades första gången 2015 har använts till och gett för resultat och möjliga effekter. Vi ger dock en kortare beskrivning av bidragets syfte och fördelning i denna rapport. Inom uppdraget att värna demokratin mot våldsbejakande extremism har vi dessutom gett i uppdrag till

Jennie Sivenbring, forskare på Segerstedtinstitutet, att göra en mer djupgående inventering i de projekt som myndigheten beviljade under 2015 (Sivenbring 2016).

Tidigare rapporteringar

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har återrapporterat resultat av de bidrag som regleras av de fem första av de åtta förordningarna ovan sedan 2009. Användning och effekter av organisations- och projektbidragen som styrs av *förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer* rapporterades första gången i 2015 års rapport.

I den första rapporten från 2009, *Konsekvenser, resultat och effekter av Ungdomsstyrelsens bidragsgivning till ideella organisationer* (Ungdomsstyrelsen 2009), utredde myndigheten vilka förutsättningar som fanns och vilka tillvägagångssätt för återkommande uppföljningar och rapporteringar av bidragsgivningen som var möjliga. Rapporten innehöll en kunskapsöversikt om vilka metoder som finns för att mäta resultat och effekter av statliga bidrag (Amnå, Danielsson & Zetterberg 2009). I den pekade författarna på möjligheten att uppskatta resultat och effekter av bidrag på olika nivåer: individ, organisation, stat och samhälle. Med utgångspunkt i forskarnas analyser valde myndigheten att beskriva effekterna som *interna* eller *externa*. Vi kompletterade också med en nivå där systemberoende effekter av bidragsgivningen kunde analyseras (Ungdomsstyrelsen 2009).

Amnå et al. konstaterar att utvärderingar om resultat och effekter förutsätter att det finns preciserade och mätbara mål, vilket saknas för statsbidragen. De menar också att det kan vara svårare att följa upp och utvärdera organisationsbidrag än projektbidrag. Det beror på att organisationsbidragens syften ofta är formulerade på ett övergripande sätt (Amnå et al. 2009). Det är alltså något lättare att beskriva resultaten och effekterna för projektbidragen eftersom organisationerna som driver projekten har tydligare krav på sig som beskriver vilka syften som staten vill att de ska uppfylla och vilka mål de ska nå i jämförelse med organisationsbidrag som går till ordinarie verksamhet.

I de efterföljande återrapporteringarna har myndigheten provat olika vägar för att ge en så bra bild av bidragsgivningens resultat och effekter som möjligt. Samtidigt har ett utvecklingsarbete skett parallellt för att systematisera insamlingen av uppgifter. I förra årets rapport använde vi oss bland annat av en ny mall för uppföljning av projektbidrag med kategorier för vilka aktiviteter som genomförts under projektiden, det vill säga hur pengarna använts, respektive vilka resultat projekten gett. De här kategorierna använder vi oss också av i årets rapport.

Rapportens upplägg

I nästa kapitel redogör vi för det underlag som ligger till grund för uppgifterna i rapporten. Därefter presenterar vi kort hur organisationsbidragen fördelats och därefter hur de har använts och vilka effekter som uppnåtts. Sedan redogör vi på samma sätt för projektbidragen. Avsnitten om organisations- respektive projektbidrag avslutas med en sammanfattande analys och slutsatser om respektive bidragstyp. I rapportens sista kapitel diskuteras myndighetens möjligheter till uppföljning. Kapitlet innehåller också förslag om framtida återrapportering.

2 Underlag till rapporten

Vi inleder med en redogörelse för hur respektive bidrag fördelades det aktuella återrappporteringsåret 2014. Vi talar bland annat om hur många som beviljats bidrag och vi redogör också för vilka typer av organisationer som har beviljats medel och till vilka ändamål. Uppgifterna om hur bidraget fördelats har hämtats från myndighetens webbaserade ansöknings- och redovisningssystem.

För att kunna säga något om bidragens användning, resultat och effekter är inkomna redovisningar ett viktigt underlag. Nedan förklaras vilka olika uppgifter rapporten bygger på och hur de har tagits fram. Vi skiljer på organisations- respektive projektbidrag. Kapitlet avslutas med en diskussion om materialets tillförlitlighet.

Organisationsbidrag

Vid den senaste redovisningen ombads organisationerna att svara på frågan om hur de använde bidraget 2014 genom att uppskatta hur stor del som använts till:

- **ordinarie verksamhet**, till exempel kostnader för styrelsemöten och medlemsaktiviteter
- **administration**, till exempel lokaler, hyror och inventarier
- **personal**, till exempel löner och arvoden
- **direktbidrag**, till exempel bidrag till lokalföreningar
- **annat**, anges av organisationen i fritext.

Vi har använt oss av genomsnittliga procentsatser inom respektive organisationsbidrag för att kunna dra slutsatser om vad pengarna använts till generellt. Fritextsvar har använts för att kunna ge exempel på organisationernas ordinarie verksamhet. Vi har bitt organisationerna punkta upp några aktiviteter som de genomfört under året.

Fritextsvar har också varit underlag för den samlade redovisningen av organisationsbidragens resultat och effekter. Organisationerna har också svarat på frågan om vilken betydelse bidraget har för deras existens och möjlighet att bedriva verksamhet och vilka resultat den verksamhet de bedriver med hjälp av bidraget ger.

Årets rapport handlar om bidragsåret 2014 och hur organisationerna använde bidraget det året. Uppgifterna bygger på uppgifter från den senaste ansökningsomgången 2015 som också fungerar som redovisningsår för verksamheten 2014. Figur 2.1 förklarar hur cykeln för ansökningar om och redovisningar av organisationsbidrag ser ut.

Figur 2.1 Cykel för organisationsbidrag.

I samband med senaste ansökningsomgången om bidrag för 2016, vilken gjordes ansökningsår 2015, lämnas underlag från 2014 års verksamhet. Det fungerar både som underlag för nytt bidrag och som en redovisning av bidraget för 2014. Därför redovisar vi uppgifterna om användning och effekter från bidragsår 2014.

Projektbidrag

Projektexemplen och redogörelserna för vad projektbidragen har använts till samt vad de har gett för effekter bygger på de projektredovisningar som kom in till myndigheten 2015. De flesta av redovisningarna handlar om projekt som beviljades medel 2013 eller 2014. Organisationerna har beskrivit till vilka områden pengarna har gått samt vilka resultat och effekter de har sett. De har fått kryssa för genomförda aktiviteter samt rangordna uppnådda resultat. Utifrån deras svar har vi valt att beskriva de vanligaste resultaten och effekterna med projektexempel.

Resultatkategorierna rör både interna och externa effekter. Projektbidrag beviljas för att utföra något specifikt, till skillnad från organisationsbidrag som ges till en organisation för vad den är och verkar för. I huvudsak har vi fokuserat på externa effekter vid uppföljningen av projektbidrag. Det är dock också intressant att undersöka projektbidragens interna effekter. Vissa projekt har syftet att stärka organisationen internt, i andra fall kan det vara en välkommen bieffekt (Amnå et al. 2009, Ungdomsstyrelsen 2009).

I de fall vi redogör för hur många projekt som återfinns inom respektive underkategori av inriktning eller huvudsakligt ändamål inom en stödform är det organisationerna själva som uppgett det när de skrev bidragsansökan.

Materialets tillförlitlighet

Vi vill understryka att vår redogörelse av bidragens användning och effekter enbart bygger på rapporteringar och uppskattningar från organisationerna. Organisationernas subjektivitet bör problematiseras, framför allt när det gäller deras svar på frågor som handlar om hur stor betydelse bidraget har och vilka resultat och effekter deras verksamhet har haft.

När vi talar om *interna* effekter menar Amnå et al. att organisationsföreträdare, och ibland även medlemmar, är viktiga källor för att få fram betydelsen av ett bidrag (Amnå et al. 2009). För att vi ska kunna bedöma bidragens *externa* effekter ansåg de att det behövs fler informationskällor och ett flertal aktörers perspektiv.

Givet att vår redogörelse enbart är baserad på information från organisationerna själva finns det alltså anledning att tro att materialet ger en bättre möjlighet att bedöma tänkbara interna effekter än externa effekter hos målgruppen eller på samhällsnivå. Endast för interna effekter kan vi anta att organisationerna har goda möjligheter att själva bedöma bidragets påverkan (Amnå et al. 2009). Vi väljer ändå att i rapporten redogöra för och exemplifiera vilka externa effekter organisationerna beskriver att pengarna har bidragit till, både för organisations- och för projektbidrag.

3 Användningen och effekterna av organisationsbidrag

I det här kapitlet redovisar vi hur organisationerna som har fått organisationsbidrag använt stödet. Vi redovisar också vad de uppger att bidragen, och verksamheten som stödet har möjliggjort, gett för effekter.

Organisationer får så kallat organisationsbidrag för att bedriva ordinarie verksamhet. För att uppnå villkoren som ställs för att få organisationsbidrag krävs i regel ett visst antal medlemmar och en viss geografisk spridning. Undantaget är kvinnoorganisationer där *förordning (2005:1089) om statsbidrag till kvinnors organisering* inte ställer några krav på lägsta antal medlemmar.

De fyra förordningar som styr organisationsbidragen och som är aktuella i den här rapporten villkorar att organisationerna ska ha bedrivit verksamhet under minst två eller tre år vid ansökningstillfället. Uppfyller en organisation inte grundläggande villkor om ett visst antal medlemmar, geografisk spridning eller att ha funnits en viss tid kan de i stället beviljas så kallat etableringsbidrag i maximalt tre år för att leva upp till kraven för ett organisationsbidrag på sikt (SFS 2005:1089, 2008:63, 2008:349). Undantag gäller för barn- och ungdomsorganisationer som inte kan ansöka om etableringsbidrag (SFS 2011:65). Projektbidraget till ungas organisering som styrs av samma förordning (SFS 2011:65) kan dock ges för att hjälpa en organisation att uppfylla kraven för organisationsbidrag.

Vi går igenom respektive bidragsform och redovisar hur medlen för 2014 har använts. Därefter ger vi en bild av vad organisationerna upplever att bidragen har för betydelse och vad de ger för effekter. Vi sammanfattar våra iakttagelser och analyser i ett avslutande avsnitt som är gemensamt för de fyra organisationsbidragen.

Kvinnoorganisationer

”Syftet med bidraget är att stödja kvinnors organisering i egna sammanslutningar. Bidraget skall främja kvinnors deltagande i den demokratiska processen och i samhällslivet. Bidraget skall också möjliggöra för kvinnor att bevaka sina rättigheter och driva sina krav.”
(SFS 2005:1089, 1 §)

Bidraget fördelas till ideella kvinnoorganisationer med föreningar eller enskilda som medlemmar eller till kvinnosammanslutningar inom andra typer av ideella organisationer. *Förordning (2005:1089) om statsbidrag för kvinnors organisering* reglerar ett organisationsbidrag och ett så kallat verksamhetsbidrag. Verksamhetsbidraget² hanteras som ett projektbidrag och redovisas längre fram i rapporten. Bidraget till kvinnoorganisationer kan inte fördelas till politiska partier.

---

² Vanligtvis brukar ett verksamhetsbidrag syfta till ett bidrag som ges under en obegränsad tid för en särskild verksamhet. Verksamheten kan vara en organisations ordinarie verksamhet. Det bidrag vi fördelar till antidiskrimineringsbyråer kallar vi för ett verksamhetsbidrag.

Så fördelades bidraget

Organisationerna som beviljades bidrag för 2014 har ett brett spektra av verksamhetsinriktningar. Vid en grov indelning ser vi att flest organisationer, 29 stycken, företräder och verkar för en särskild grupp av kvinnor. Av dem företräder många kvinnor inom en etnisk grupp, varav flera är kvinno sammanslutningar inom etniska organisationer. Andra organisationer samlar kristna kvinnor eller kvinnor i yrkeslivet. Ibland kan det gälla en så avgränsad sektor som skogsnäring eller transport. Kvinnor med funktionsnedsättning, kvinnliga akademiker och kvinnor med alkohol- eller narkotikaproblem är också exempel på grupper av kvinnor som företräds av en organisation.

Bidraget beviljades också till kvinnoorganisationer som är specialiserade på särskilda områden. Totalt handlar det om 19 stycken. Några är specialiserade på interkulturella frågor, vissa av dem på hedersrelaterat våld. Andra arbetar för fred eller förbättrad hälsa eller vård av kvinnor. Ett par organisationer arbetar med frågor kopplade till moderskap, förlossningsvård respektive amning. Ytterligare ett par är anslutna till internationella organisationer som framför allt jobbar för kvinnor i fattiga länder. Enskilda organisationer arbetar med fokusområden som till exempel kvinnohistoria och samspelet mellan feminism och en hållbar utveckling.

En tredje grupp organisationer arbetar varken med en speciell fråga eller representerar en speciell grupp. De driver istället flera kvinnofrågor på nationell, europeisk och internationell nivå. Till antalet är det den minsta gruppen av organisationer, totalt 3 stycken. Däremot är de här organisationerna störst när det gäller antalet enskilda medlemmar. De är paraplyorganisationer som samlar flera av de andra organisationerna. Sveriges kvinnolobby som är den som samlar allra flest, har en feministisk grund och arbetar för kvinnors deltagande, makt och inflytande i samhället. Sveriges kvinnolobby uppgav 329 418 enskilda medlemmar och den minsta Föreningen Kvinnor Kan redovisade 45 medlemmar.

Myndigheten har möjlighet att avgöra hur stor andel av det totala bidraget till kvinnors organisering som ska gå till organisations- respektive till projektbidrag. Mellan 2009 och 2013 valde myndigheten att successivt öka den andel av det totala anslaget till kvinnors organisering som går till organisationsbidrag. År 2014 var den summan densamma som året innan. Andelen som gick till projektbidrag minskade samtidigt. Omfördelningen av pengar ligger i linje med önskemål från kvinnoorganisationerna och med intentionerna i politiken för det civila samhället. I regeringens proposition *En politik för det civila samhället* (prop. 2009/10:55) föreslås att organisationsbidrag och liknande generella bidrag inom respektive bidragssystem ska öka i förhållande till mer detaljstyrda bidrag som projekt- och verksamhetsbidrag. Totalt var det 51 kvinnoorganisationer som tillsammans redovisade verksamhet för ungefär 20 miljoner kronor för 2014 (se bilaga).

Könsfördelning i organisationen

Tabell 3.1 Könsfördelning bland medlemmar och styrelser i kvinnors organisering i egna sammanslutningar, 2012-2014. Procent

Könsfördelning bland organisationernas medlemmar. Procent				Könsfördelning i organisationernas styrelser. Procent			
År	Kvinnor	Män	Andra	År	Kvinnor	Män	Andra
2012	99	0	0	2012	94	6	0

2013	99	1	0	2013	97	3	0
2014	99	1	0	2014	97	3	0

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Villkoret om minst 75 procent kvinnliga medlemmar påverkar naturligtvis könsfördelningen bland medlemmarna. Bidragets syfte som är att stödja kvinnors organisering i egna sammanslutningar återspeglas också i könsfördelningen i organisationernas styrelser. Det är värt att nämna att det inte är 0 till antalet som valt att kryssa i alternativet *andra*, men när det räknas om till andelar så är det ett så pass litet antal att det inte ger något utslag (tabell 3.1).

Så användes pengarna

Vi redogör först för hur pengarna användes fördelat på olika budgetposter. Tabell 3.2 visar de sammanräknade andelarna av organisationernas uppskattningar.

Tabell 3.2 Kvinnoorganisationernas uppskattning av hur bidraget användes, 2014. Procent

Ord. verksamhet	Administration	Personal	Direktbidrag*	Annat
51	19	29		1

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Kommentar: Bygger på svar från 51 organisationer.

*Kvinnoorganisationerna hade inte möjligheten att svara på om de fördelat bidraget i direktbidrag då det alternativet inte fanns i den slutrapporten.

Exemplen på verksamhet och aktiviteter som ryms inom den största utgiftsposten ordinarie verksamhet är många. En stor del av organisationerna uppger att de använder det finansiella stödet för att upprätthålla en demokratisk organisation med årsmöte, styrelse och medlemsaktiviteter. Några använder pengarna för att ge ut medlemstidningar. Flera kvinnoorganisationer bedriver opinionsbildning med hjälp av organisationsbidraget. Det kan till exempel handla om lika lön för män och kvinnor och andra kvinnorrättsfrågor.

Sveriges kvinnolobby beskriver att organisationsbidraget möjliggjort för medlemmar att delta i en mängd möten där kvinnorörelsens centrala frågor diskuteras. Exempel på möten där Sveriges kvinnolobby deltagit under 2014 är samråd om regeringens arbete för mänskliga rättigheter, samråd om regeringens arbete med EU:s centrala strategi Europa 2020, Jämställdhetsdepartementets möten med kvinnoorganisationer, möten med Partnerskapsöverenskommelsen för de europeiska struktur- och investeringsfonderna, samt Utrikesdepartementets möten med civila samhällets organisationer om bland annat post-2015-agendan.

Organisationen har medverkat och arrangerat aktiviteter i samband med Internationella kvinnodagen, Feministiskt forum, Almedalsveckan, FN:s dag för avskaffandet av mäns våld mot kvinnor samt deltagit i en rad nätverk och samarbeten där man för fram kvinnorörelsens ståndpunkter och perspektiv med mera. Under året har organisationen även tagit emot internationella delegationer som önskat att få träffa representanter för den svenska kvinnorörelsen och informera sig om kvinnorörelsens arbete för kvinnors rättigheter och jämställdhet. Under 2014 har organisationens arbete varit större och mer omfattande än någonsin tidigare på grund av det huvudansvar de haft för planering och genomförande av Nordiskt forum i Malmö.

Det är vanligt att bidraget finansierar att många organisationer kan delta på konferenser och liknande arrangemang i Sverige, inom EU och internationellt. Ett exempel är

Federationen Wizo som under året har haft möjlighet att arbeta internationellt. Genom en aktiv närvaro i forum som FN, EU:s Women´s Lobby, UNESCO och årets nordiska forum har Wizo agerat och aktivt arbetat för kvinnors lika rätt och rätten att få delta med sin röst. Federationen Wizo i Sverige har också varit en del av nätverksarbetet vid Nordiskt forum i Malmö samt samverkat med europeiska Wizo i en rad frågor.

För att ytterligare belysa den variation som ryms inom ordinarie verksamhet kan vi ge en bild av omfattningen av organisationernas verksamhet. Omfattningen bedöms vid handläggningen av bidragsansökningarna och vi utgår då från fyra nivåer:

1. Begränsad verksamhet

Organisationen har ordinarie styrelsearbete, någon intern aktivitet, ett enkelt medlemsblad eller en hemsida, men ingen utåtriktad verksamhet.

2. Relativt omfattande verksamhet

Löpande organisationsutveckling och interna aktiviteter. Information till medlemmar och några externa aktiviteter.

3. Omfattande verksamhet

Organisationen bedriver påverkansarbete i form av lobbyverksamhet eller opinionsbildande verksamhet. De bedriver viss internationell verksamhet. Är eventuellt remissinstans. Verksamhet som under nivå två, men mer omfattande.

4. Mycket omfattande verksamhet

Verksamhet som under nivå tre, men mer omfattande. Det utåtriktade arbetet är stort såväl nationellt som internationellt.

En sammanställning av myndighetens bedömning säger något om vilken typ av verksamhet organisationerna bedrev. Av tabell 3.3 framgår vilken omfattning på verksamheten som vi bedömde att organisationerna hade utifrån deras verksamhetsberättelser för underlagsår 2012–2014.

Tabell 3.3 Beviljade kvinnoorganisationers verksamhetsnivå, 2012-2014. Antal och procent

Verksamhetsnivå	2012		2013		2014	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Begränsad verksamhet	1	2	4	7	3	6
Relativt omfattande verksamhet	19	37	22	38	18	35
Omfattande verksamhet	15	29	16	27,5	15	30
Mycket omfattande verksamhet	16	31	16	27,5	15	29
Totalt	51	100	58	100	51	100

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Majoriteten, 59 procent, av organisationerna bedömdes alltså bedriva en verksamhet som varit omfattande eller mycket omfattande 2014. De bedrev någon form av påverkansarbete i Sverige och internationellt. Övriga organisationer arbetade främst

internt med föreningsarbete och olika medlemsaktiviteter. Variationen över åren är inte särskilt stor.

Resultat och effekter

För många organisationer är bidraget av helt avgörande betydelse. Bidraget gör det möjligt att driva organisationen och ha ett kansli, ibland med anställd personal. Flera har råd med en lokal som kan fungera som bas för verksamheten. Bidraget innebär ofta att det har funnits resurser centralt i organisationen för att hjälpa till att starta, stötta och samordna lokala grupper från organisationen. Det kontinuerliga stödet kan också göra det möjligt för verksamheten att utvecklas.

Organisationsbidraget bidrar till stabilitet. Av flera svar går att utläsa att bidraget gör ett långsiktigt och omfattande påverkansarbete möjligt. De har möjlighet att samarbeta med andra organisationer, både nationellt och internationellt. Organisationerna kan medverka och bidra med sin kompetens i en rad sammanhang.

Många organisationer lyfter interna effekter i sina redovisningar. De har noterat ett ökat engagemang och ökad värvning samt anslutning av fler nya medlemmar.

Organisationerna har nått ut till hundratals människor i personliga möten och tusentals möten via sociala medier. Genom att delta på Nordiskt forum och hålla i seminarier där nådde många en delvis ny målgrupp. Många upplever att det har breddat den feministiska diskussionen i Sverige.

Organisationen Interfem beskriver att de fått fler medlemmar, tjänster och projekt. De har skaffat större lokaler och har fler aktiva medlemmar, vilket också bidrar till fler medlemsaktiviteter och fler samarbetsorganisationer.

Andra organisationer vittnar om externa effekter där deras arbete bidragit till att driva opinion och lyfta en särskild fråga. Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet IKFF har deltagit i remissvarsarbete kring framtagande av ATT (Arms Trade Treaty) och drivit frågan utifrån ett genusperspektiv. När Sverige ratificerade ATT under 2014 koordinerade IKFF ett remissvar från flera svenska och internationella organisationer. Där underströk de bland annat vikten av att Sverige bör införa uttalade regler som säger att ett genusperspektiv måste finnas med när risker kopplade till svensk vapenexport ska utvärderas. Det ledde till en utredning i riksdagen som föreslog ett nytt regelverk för svensk vapenexport och att Sverige i FN talade om vikten av att anlägga ett genusperspektiv på riskbedömningar kopplade till vapenexport och Arms Trade Treaty.

Sveriges kvinnolobby har under året på olika sätt arbetat för kvinnors organisering och delaktighet i en gemensam kvinnorörelse. Ett dominerande inslag har varit arbetet med *Nordiskt forum Malmö 2014 – New Action on Women's Rights* som arrangerades i Malmö den 12–15 juni 2014 i samarbete med många medlemsorganisationer och den nordiska kvinnorörelsen. Forumet hade 30 000 besökare från över 50 länder. Över 1 000 talare deltog. Satsningen var unik i sitt slag. Det var första gången som kvinnorörelsen själv, genom beslut vid Sveriges Kvinnollobbys årsmöte 2011, tog ett initiativ till en regional nordisk konferens som motsvarar de tidigare FN-initierade konferenserna för kvinnors rättigheter.

Nordiskt forum resulterade i ett handlingsprogram med feministiska överenskommelser och krav för kvinnors rättigheter och jämställdhet. Slutdokumentet påminner nordiska regeringar om sina åtaganden. Efter forumet har dokumentet översatts till svenska,

engelska och finska, översättning till norska, danska och isländska pågår, och har spridits till beslutsfattare på lokal och global nivå i Norden, EU och FN. Dokumentet har också tryckts i punktskrift och finns på teckenspråk och i inläst version.

Forum kvinnor och Funktionshinder, FQ, beskriver att deras medlemmar från olika delar av landet kunde delta i Nordiskt forum i Malmö tack vare bidraget. FQ utsåg på ett tidigt stadium en arbetsgrupp som under planeringsstadiet utgjorde en resurs till Sveriges Kvinnolobby vad gäller tillgänglighet, vilket fick effekt. Nordiskt forum var i stort helt tillgängligt för dem, vilket beskrevs som stimulerande. Under forumet anordnade FQ också ett mycket välbesökt miniseminarium med temat *Dagens Kvinna* där de lyfte kvinnor med funktionsnedsättningar i arbetslivet. Deras budskap är att alla kvinnor ska vara jämställda, jämlika, synliga och medräknade. Arbete är därför en viktig utgångspunkt för varje kvinnas självständighet. I samband med seminariet presenterades också den nya boken *Kvinnobilder från arbetslivet* (Sjöberg 2014) som organisationen kunnat ta fram med hjälp av bidraget.

Flera av organisationerna beskriver att de genom sina aktiviteter under 2014 har lyckats sprida information, bilda opinion och skapa en feministisk plattform för dialog och debatt.

Etniska organisationer

”Syftet med statsbidraget är att stärka organisationernas egna initiativ och verksamheter som rör kultur, språk, identitet och delaktighet i samhället.”

(SFS 2008:63, 1 §)

Bidraget fördelas till ideella organisationer där minst 51 procent av medlemmarna har utländsk bakgrund och där verksamheten stämmer överens med bidragets syfte.

Syftet med bidraget till etniska organisationer skiljer sig något från övriga organisationsbidrag. I förordningens syfte anges inte någon förväntad effekt för samhället eller för medlemmarnas ställning, däremot förväntas en viss typ av verksamhet. Vilken effekt som är önskvärd kan förstås implicit. Att verksamheten ska röra delaktighet i samhället antyder att insatserna bör leda till att medlemmarna ökar sin delaktighet i samhället.

Så fördelades bidraget

Organisationerna som beviljades bidraget 2014 representerar nationaliteter från skilda delar av världen. Drygt 40 procent av dem samlar personer som har anknytning till områden inom Europa, varav en stor andel har anknytning till Balkan. En nästan lika stor grupp representerar Asien, de flesta av dem representerar områden eller folkgrupper från Mellanöstern. Sex organisationer representerar medlemmar med afrikanskt ursprung. Samma antal organisationer samlar medlemmar som har olika ursprung och kommer från olika delar av världen, med den gemensamma nämnaren att de immigrerat till Sverige. Två av de sex organisationerna med medlemmar från olika delar av världen är så kallade paraplyorganisationer som ansluter riksorganisationer. Endast en organisation representerar Sydamerika.

Den största organisationen uppgav 223 924 enskilda medlemmar (Centrum mot rasism) och den minsta, som fick etableringsbidrag, hade 247 medlemmar (Mongoliska Riksförening i Sverige). Totalt är det 54 organisationer som tillsammans redovisat verksamhet för 2014 på ungefär 19 miljoner kronor (se bilagan).

Könsfördelning i organisationen

Tabell 3.4 Könuppdelad statistik för etniska organisationer, 2012-2014. Procent

Könsfördelning bland organisationernas medlemmar. Procent				Könsfördelning i organisationernas styrelser. Procent			
År	Kvinnor	Män	Andra	År	Kvinnor	Män	Andra
2012	45	55	0	2012	44	56	0
2013	51	49	0	2013	43	57	0
2014	51	48	1	2014	43	57	0

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Kommentar: Uppgift om kön var frivillig att rapportera.

Manliga styrelseledamöter är något överrepresenterade, medan organisationerna totalt sett samlar ungefär lika många män som kvinnor (tabell 3.4). Variationen över de två senaste åren är inte särskild stor men vi kan se att det blivit en något jämnare könsfördelning bland medlemmarna totalt från 2012, detta gäller dock inte i styrelserna. De når ändå målet med en fördelning på 40–60 procent mellan kvinnor och män. Även här finns det ett antal individer inom alternativet *andra*, men att det inte ger något större utslag när man räknar om det till andelar.

Så användes pengarna

I tabell 3.5 har vi sammanställt hur organisationerna uppskattar att de använt bidraget fördelat på olika budgetposter.

Tabell 3.5 Etniska organisationers uppskattning av hur bidraget använts, 2014. Procent

Ord. verksamhet	Administration	Personal	Direktbidrag*	Annat
41	23	18	17	1

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Kommentar: Bygger på 54 organisationers svar.

Bortfall: 2 organisationer.

*Ekonomiska bidrag som går direkt till medlemsföreningarna.

Störst andel går till att finansiera organisationernas ordinarie verksamhet, till exempel lokalkostnader och andra utgifter kopplade till styrelsemöten och medlemsaktiviteter. Verksamheten bedrivs både centralt och lokalt och bidraget kan fördelas vidare till lokala, regionala eller tematiska föreningar eller förbund inom organisationen.

Olika aktiviteter anordnas för att utveckla och samordna medlemmarnas gemensamma intressen inom olika områden som kultur, språk och delaktighet. Vissa erbjuder aktiviteter specifikt för kvinnor eller för barn. Många erbjuder stöd till nyanlända som talar samma modersmål. En del erbjuder sina medlemmar kurser och seminarier, till exempel i föreningskunskap.

Organisationerna har även fått svara på frågor om vilken typ av aktiviteter de arbetat med under året och här ser vi ett mönster som visar att ett stort fokus ligger på språk och

kultur men även på opinionsbildande insatser samt insatser för att stärka organisationen, bland annat svarar *Assyriska riksförbundet* följande;

”Vi har hållit manifestationer, events med flera hundra besökare, stöttat sommarläger för barn och ungdomar ekonomiskt, besökt medlemsorganisationer, hållit föreläsningar, förbättrat administrationen, uppvaktat politiker och mycket mer.”

(Assyriska riksförbundet)

En organisation som också svarar att man jobbat med att stödja och stärka medlemsföreningarna är *Kroatiska riksförbundet* och i deras svar nämns även bland annat kulturaktiviteter och sportträffar:

”Anordnat ett rikstäckande kulturfestival med 200 deltagare i programmet – anordnat sportträffar – seminariehelg för kvinnor – genomfört en kartläggning av medlemsföreningarnas aktuella situation i syfte att bidra till deras verksamhet.”

(Kroatiska riksförbundet)

Somaliska riksförbundet skriver att de haft kulturarrangemang med bland annat artisten Sahra Halgan, ett arrangemang med mer än två tusen deltagare, både svenskfödda och somalier. De arrangerade även andra kulturarrangemang i syfte att stärka gemenskapen och delaktigheten i samhället. De säger även att det på dessa aktiviteter medverkade tjänstemän och politiker från olika myndigheter.

Många organisationer arbetar för ökad integration, interkulturell förståelse och för att motverka olika former av främlingsfientlighet och för att nyanlända medlemmar ska etableras i det svenska samhället. Ett exempel på detta är *Somaliska riksförbundet* som i sin redovisning nämner att de har haft seminarier kring bland annat integration, kultur, arbete och utbildning, något som de hävdar har haft stor betydelse för den somaliska gruppen i Sverige.

Det finns inget krav enligt förordningen att de etniska organisationerna ska arbeta med integrationsfrämjande aktiviteter särskilt, men vi kan se att många gör just det. Vi bjöd därför in par av de etniska organisationerna till ett samtal för att lära oss mer om det arbete som bedrivs, ofta lokalt ute i landet. Totalt bjöd vi in tio organisationer som vi urskilt arbetade med frågor som rörde nyanlända, antingen av deras verksamhetsberättelse från 2014 eller av tidigare erfarenheter. Deltagare på mötet var Iranska flyktingars förbund, Syrianska riksförbundet, internationella kvinnoförbundet, Somaliska riksförbundet och samarbetsorganisationen SIOS.

Alla delade bilden av att den övervägande delen av arbetet görs på lokal nivå i föreningarna, det är där man träffar nyanlända och arbetar med att aktivera dem. Både Eritreanska och Syrianska riksförbundet beskriver att de som de möter ofta har traumatiska minnen från bland annat krig eller att leva i en diktatur. Som exempel på verksamhet som bedrivs på lokal nivå nämns läsläsning, språkkurser och social samvaro samt stöd i kontakt med myndigheter. Att bara finnas där för de som kommer till Sverige är viktigt menar organisationerna. Ett problem flera av dem tog upp var att de som kommer på aktiviteter ofta inte blir medlemmar. Somaliska riksförbundet nämner att det inte har sjunkit in att man kan åstadkomma förändringar i samhället genom att mobilisera sig.

En återkommande synpunkt var att staten ofta räknar med att de etniska organisationerna kommer att genomföra verksamhet för nyanlända utan att få ökat stöd för det arbetet. Bland annat nämndes att de 200 miljonerna som regeringen utlyste i december 2015 inte kom de etniska organisationerna till del. Ett antal konkreta förslag togs fram under mötet, bland annat föreslog organisationerna att en remissgrupp/referensgrupp bör inrättas för att staten ska kunna ta del av det arbete som sker på lokal nivå. Det skulle bidra till att föreningar och organisationer slipper känslan av att inte uppmärksammas eller att inte få stöd för sitt arbete.

Ökningen av nyanlända till Sverige mellan 2014 och 2015 var nästan 80 000 personer.³ Flera av organisationerna som medverkade i fokusgruppen berättade att de har upplevt ett större tryck under 2015 än tidigare. Iranska flyktingars förbund beskriver det som en storm under hösten och våren som totalt ändrade den verksamhet de kunde bedriva. I stället fick de rycka ut och hjälpa samhället, till exempel bedrev man övernattnings i en lokal i Malmö och medlemmarna hjälpte till som tolkar vid till exempel besök hos Migrationsverket. Även Syriska riksförbundet beskriver förändringen som en anstormning.

En kommande analys av verksamhetsberättelser från 2015 kommer troligen att ge en helt annan bild av vilken verksamhet som har bedrivits än den hittillsvarande. Det kan vi uttala oss om först nästa år när dessa underlag kommer in till myndigheten.

Resultat och effekter

På frågan om resultaten av den egna verksamheten nämns både externa och interna effekter. Många menar att deras verksamhet bidragit till att landsmän fått en ökad förståelse för integrering i det svenska samhället. Polska Kongressen i Sverige skriver till exempel i sin redovisning att:

*”bidraget stödjer vår organisations ändamål, fram för
allt integration i svenskt samhälle, samhörighet med
polsk kultur och samarbete mellan Polackerna i Sverige”*

(Polska Kongressen i Sverige)

Flera jobbar också aktivt för att öka deltagandet i samhället och *Riksförbundet Banjaluka i Sverige* nämner att deras medlemmar tack vare organisationens insatser i högre grad röstade i 2014 års EU- och riksdagsval samt i valet i hemlandet Bosnien-Hercegovina.

En stor del av organisationerna beskriver det som att bidraget är helt avgörande för att de ska kunna bedriva sin verksamhet. Det är väsentligt för organisationernas administration och kansli. Flera riksförbund nämner också att bidraget går till att ha egna lokaler, vilket förbättrar förutsättningarna för en varaktig verksamhet. Bidraget betyder också mycket för medlemsföreningarnas lokala verksamhet som riksförbundet kan vara med och stärka ekonomiskt eller genom att till exempel erbjuda styrelseutbildningar.

---

³ <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html> 2016-04-18

Hbtq-organisationer

”Syftet med statsbidraget är att stödja organisationernas egna initiativ och verksamheter med ändamål att stärka ställningen i samhället för homosexuella, bisexuella, transsexuella eller personer med könsöverskridande identitet eller uttryck.”
(SFS 2008:349, 1 §)

Bidraget fördelas till ideella organisationer som företräder hbtq-personer.

Så fördelades bidraget

Regeringen ökade anslaget till hbtq-organisationerna med en miljon kronor från och med 2014, vilket gjorde att den totala summan att fördela mellan de sökande organisationerna ökade. Jämfört med det första året som myndigheten fördelade bidraget enligt nuvarande förordning det vill säga 2008 har antalet hbtq-organisationer som kvalificerar sig för organisationsstöd ökat markant. Då var det bara två organisationer som fick bidrag, varav en fick etableringsbidrag. Trots den utvecklingen har anslaget varit oförändrat fram till 2014.

Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners och queeras rättigheter (RFSL) är den största organisationen inom stödformen och den enda som fått organisationsbidrag varje år sedan det infördes. Förbundet hade 5 039 bidragsgrundande medlemmar vid sin senaste ansökan och de tilldelas cirka 60 procent av det totala bidragsbeloppet. Övriga organisationer är mindre, av dem har tre partipolitisk koppling, en är en studentorganisation, en arbetar för transpersoner och en tredje verkar för kristna hbtq-personer. Den minsta organisationen (Öppna moderater) uppgav 137 bidragsgrundande medlemmar (uppgifterna gäller underlagsår 2012). Totalt var det sex organisationer som tillsammans redovisade verksamhet 2014 för ungefär 7 miljoner kronor (se bilaga).

Könsfördelning i organisationen

Vi har frågat efter könsuppdelad statistik för organisationernas medlemskår och styrelsernas sammansättning. De siffror vi fått in säger dock inte så mycket då frågan var otydligt formulerad och kan ha missuppfattats, därför väljer vi att inte redovisa den här. En del organisationer har rapporterat att deras medlemmar varken definierar sig som man eller kvinna och att de då placerats i kategorin *andra*. Samtidigt beskriver en organisation att det beror på att de inte vet medlemmarnas juridiska kön. Kategorin *andra* uppgår de tre senaste åren till runt 70 procent av det totala antalet medlemmar.

Genom den tredje kategorin har vi försökt möjliggöra för organisationerna att rapportera in medlemmarnas självupplevda könstillhörighet. Från och med ansökningsår 2015 ställer vi frågan annorlunda och frågar efter antalet kvinnor, män, personer med annan könstillhörighet och personer organisationen inte vet könet på, vilket förhoppningsvis ger bättre statistik. Gränsdragningen mellan olika kön är inte alltid relevant och könstillhörighet kan vara en uppgift organisationerna ogärna för register över, därför kan frågan vara svår ur ett hbtq-perspektiv.

Så användes pengarna

Hbtq-organisationernas svar på hur de använde bidraget 2014 visas i tabell 3.6.

Tabell 3.6 Hbtq-organisationers uppskattning av hur bidraget använts, 2014. Procent

Ord. verksamhet	Administration	Personal	Direktbidrag*	Annat
52	8	28	12	0

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civillsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Kommentar: Bygger på 6 organisationers svar.

Bortfall: 1 organisation.

*Ekonomiska bidrag som går direkt till medlemsföreningarna.

Störst andel av bidraget går även inom denna stödform till att finansiera organisationernas ordinarie verksamhet. Inom det här stödet ser vi dock en relativt större post som går till personal generellt än i de andra stödformerna och det är RFSL:s stora organisation som driver upp genomsnittet. Generellt gäller att ju större organisationer och bidragsbelopp, desto större andel av bidraget går till personalkostnader.

Flera organisationer beskriver att de med hjälp av bidraget har haft möjlighet att medverka vid festivaler och arrangemang runt om i Sverige. Ett exempel är Sveriges Förenade hbtq-studenter som bland annat har angett att de under 2014 deltagit och medverkat vid flertalet Pride-festivaler, Almedalsveckan och andra nätverksträffar för ungdoms- och hbtq-organisationer. De har också med bidragets hjälp planerat för och genomfört en granskning av likabehandlingsplaner vid Sveriges högskolor och universitet. Organisationens företrädare har också haft möjlighet att resa runt och föreläsa. Bidraget har även använts för att anordna en större kongress med lokalavdelningar i syfte att stärka deras arbete.

Därutöver har bidraget använts till att trycka broschyrer, ge ut handböcker och utveckla trygga mötesplatser för unga hbtq-personer. Många föreläser och utbildar också i hbtq-frågor. Pengarna går även till resor och logi i samband med styrelseuppdrag och ekonomiskt stöd till lokala föreningar.

Alla jobbar i stort sett med påverkansarbete, dels inom moderorganisationer, dels i samhället i stort. RFSL har till exempel angett att de med stöd av bidraget har lyckats arbeta med politiskt påverkansarbete och samhällsbevakning av hbtq-frågor, bland annat utifrån RFSL:s kommunundersökning. En del av organisationerna beskriver också att de bedriver internationellt påverkansarbete genom olika internationella paraplyorganisationer.

Resultat och effekter

Alla organisationer ger exempel på att deras arbete gett eller bidragit till externa effekter på samhällsnivå.

Transföreningen FPES har angett att bidraget band annat möjliggjort paneldebatter med makthavare. De har också haft möjlighet till kontinuerliga möten med myndighetsrepresentanter och varit en efterfrågad remissinstans, det har i sin tur bidragit till att höja transfrågornas status i samhället.

Sveriges Förenade hbtq-studenter redogör för interna effekter. Bidraget har möjliggjort bättre administrativa rutiner och utökat organisationens representationsarbete. De har kunnat erbjuda lokalavdelningarna en stabilare organisation att vända sig till och haft möjlighet att nätverka på ett helt nytt sätt, exempelvis på Almedalsveckan.

Öppna moderater beskrev att organisationen har haft framgång i sin verksamhet, genom ett ökat antal medlemmar, ökad spridning i landet genom att etablera sig i två nya distrikt

(Jönköping och Västmanland) och på det viset också fått ökad synlighet inom moderaterna och på olika Pride-firanden runt om i landet.

Hbtq-organisationerna beskriver samstämmigt att bidraget har stor betydelse för deras verksamhet. Bidraget är i många fall avgörande för att verksamheten ska kunna bedrivas. RFSL beskriver att de haft möjlighet att arbeta med att utveckla den egna organisationen genom att stödja lokalavdelningarna och anordna RFSL:s kongress. Liksom tidigare påpekar de att bidraget möjliggör all verksamhet som inte är finansierad i särskilda projekt, samtidigt som det gör det möjligt att bedriva projekt som kräver egenfinansiering. Flertalet organisationer har deltagit och organiserat Pridefestivaler under året, vilket i sig bidrar till att lyfta och uppmärksamma hbtq-frågor. Genom att delta har många organisationer också sett att de ökat sin samverkan med olika samhällsaktörer och det har i sin tur gett effekter för ett fortsatt påverkansarbete och för att uppmärksamma frågan.

Barn- och ungdomsorganisationer

”Syftet med bidraget är att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället.”
(SFS 2011:65, 3 §)

Bidraget kan också kopplas till ungdomspolitikens mål att alla ungdomar mellan 13 och 25 år ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Medel fördelas till ideella (riks-)organisationer med en övervägande andel medlemmar mellan 6 och 25 år.

Så fördelades bidraget

Barn- och ungdomsorganisationerna som får det statliga stödet speglar många olika delar av Sveriges föreningsliv. För att få en överblick av vilka som får bidrag har vi sorterat organisationerna i 15 kategorier. Indelningen har gjorts utifrån organisationens syfte. Eftersom en och samma organisation kan ha flera syften har vi utgått från vad vi definierat som deras huvudsakliga syfte (tabell 3.7).

Tabell 3.7 Antal barn- och ungdomsorganisationer som fick bidrag, efter kategori, 2014

Organisationstyp	2014
Övriga organisationer	18
Religiösa organisationer	15
Organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning	9
Partipolitiska ungdomsförbund	8
Elev- och studentorganisationer	8
Etniska organisationer	8
Hobbyorganisationer	7
Kulturorganisationer	7
Nykterhetsorganisationer eller liknande	6
Solidaritetsorganisationer	6
Friluftorganisationer	4
Nationella minoritetsorganisationer	3

Folkbildnings- eller utbildningsorganisationer	1
Hbtq-organisationer	1
Miljöorganisationer	1
Totalt	102

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.

Flest antal organisationer kategoriseras som övriga, vilket ytterligare belyser organisationernas många olika syften och inriktningar. Antalet övriga organisationer har ökat markant över tid (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2014a). Exempel på organisationer som vi kategoriserat som övriga är *Förbundet Aktiv Ungdom*, *Sveriges Unga Aktiesparares Riksförbund* och *Ung Företagsamhet i Sverige*.

Antalet organisationer har ökat dramatiskt de senaste tio åren, mellan 2004 och 2014 ökade antalet från 64 till 102 organisationer, en ökning med nästan 60 procent (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2014a).

De flesta organisationer (drygt 80 procent) samlar mellan 1 000 och 14 000 bidragsgrundande medlemmar (mellan 6 och 25 år) – ett brett spann. *Sveriges Elevråd* sticker ut med 80 938 bidragsgrundande medlemmar. Bland dem med ett mindre antal medlemmar än 1 000 (12 stycken) finns organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning och två organisationer som företräder varsin nationell minoritet. De har andra krav för minsta antal medlemmar och geografisk spridning.

Antalet medlemsföreningar varierar också stort. De flesta organisationer har färre än 100 medlemsföreningar, 17 organisationer har mellan 100 och 1 000 föreningar under sig medan *Scouterna* toppar listan med 3 039 medlemsföreningar. Totalt var det 102 organisationer som redovisade verksamhet 2014 för 200 miljoner kronor, två tredjedelar av dessa, 140 miljoner, har varit öronmärkta för organisationernas medlemsföreningars ordinarie och långsiktiga lokala verksamhet (se bilaga).

Könsfördelning i organisationen

Tabell 3.8 Könsuppdelad statistik, barn- och ungdomsorganisationer, 2012–2014. Procent

Könsfördelning bland organisationernas medlemmar. Procent				Könsfördelning i organisationernas styrelser. Procent			
År	Tjejer	Killar	Andra	År	Kvinnor	Män	Andra
2012	49	46	5	2012	50	50	0
2013	47	53	1	2013	51	48	1
2014	49	46	5	2014	53	46	1

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem, Ungdomsstyrelsen 2014b.

Några av de organisationer som inte rapporterat in uppgifter om de bidragsgrundande medlemmarnas könstillhörighet det senaste året uppger principiella skäl. Det kan vara en känslig uppgift. RFSL Ungdom uppger till exempel som skäl till att de inte vill registrera uppgiften att de har en stor del transpersoner inom sin organisation och att många personers könsidentitet kan variera under verksamhetsåret. Andra uppger praktiska skäl, som att de inte kan skilja bidragsgrundande medlemmar från det totala antalet när de tittar på könsuppgifter. Många ser över statistikhanteringen och det finns skäl att tro att flera kommer kunna rapportera in könsuppdelad statistik redan nästa år.

Så användes pengarna

Organisationsbidraget består av två delar. Ungefär en tredjedel av bidraget går till organisationerna centralt och resten, två tredjedelar, går till deras medlemsföreningar. De senare fördelas också till central nivå men ska komma medlemsföreningarnas ordinarie och långsiktiga lokala verksamhet till del. Vi har bitt organisationerna redovisa hur de använt båda delarna, sammanräknat, vilket redovisas i tabell 3.9.

Tabell 3.9 Barn- och ungdomsorganisationernas uppskattning av hur bidraget användes, 2014. Procent

Ord. verksamhet	Administration	Personal	Direktbidrag*	Annat
29	11	33	27	2

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

*Ekonomiska bidrag som går direkt till medlemsföreningarna.

Bidraget har en stor och i många fall avgörande betydelse för att en organisation ska kunna bedriva sin verksamhet, en del skriver ”*i alla fall i nuvarande omfattning*”. Delar av verksamheten delfinansieras inte sällan av andra intäkter, till exempel medlemsavgifter, gåvor eller projektbidrag, men bidraget utgör ändå en stabil grund och är en garant för att den löpande verksamheten ska fortgå och successivt kunna utvecklas. Det kan användas till de grundläggande föreningstekniska funktioner som är en förutsättning för att organisationerna ska kunna vara demokratiska och öppna medlemsrörelser.

Inom den ordinarie verksamheten ingår årsmöten och andra träffar eller konferenser. Det är också vanligt med styrelse-, ledarskaps- eller andra utbildningar för lokalt engagerade och organisatoriskt stöd för att motverka den förlust av kompetens som annars kan uppstå. Det bidrar till kontinuitet och kvalitet i föreningsarbetet. Organisationerna sprider information till sina medlemmar och utåt om sin verksamhet. Många bedriver lägerverksamhet eller arrangerar resor. *Tamams* medlemsföreningar arrangerar aktiviteter och läxhjälpgrupper för bland annat ensamkommande. Flera arbetar med opinionsbildning och kampanjer, till exempel under Almedalsveckan.

Bidraget bekostar också administration, något som kan vara nog så krävande för att nå upp till villkoren för nya bidrag. I det ingår revisionsarbete, bokföringsprogram, medlemshanteringsystem, webbhotell, telefoner med mera. *Kontakt nätet* skriver att bidraget möjliggör en administrativ grund för att söka olika projektbidrag och för att utveckla organisationen.

Många gånger möjliggör bidraget att ha en eller flera anställda och/eller arvoderade. Det har inverkan på och betydelse för både central och lokal verksamhet. Ungdomsförbund har inte sällan en stor omsättning på sina medlemmar, varför det kan vara viktigt med en viss kontinuitet. Särskilt mindre medlemsföreningar kan ha hjälp av att samverka ordnas centralt. Arvoderade ordföranden har ofta en viktig roll i de barn- och ungdomsorganisationer som bedriver någon typ av opinionsbildande verksamhet.

Direktbidrag avser medel som fördelats direkt till medlemsföreningarna. En del organisationer fördelar inga sådana medel utan låter pengarna komma den lokala verksamheten till del genom den centrala administrationen, medan ett par fördelar alla bidragspengar till lokal nivå att förvalta själva. *Sveriges Ekonomiföreningars Riksorganisation* har en fond som lokalföreningar kan söka bidrag ur för att till exempel arrangera inspirationsföreläsningar eller ett mentorskapsprogram. Andra fördelar medlen utan att kräva in motiveringar eller ansökningar.

Många nämner att bidraget möjliggör för alla, oavsett resurser, att engagera sig. Bidraget kan också finansiera delar av eller hela projekt som organisationerna väljer att satsa på.

Resultat och effekter

Nästan alla organisationer (99 av de 102 som fick bidraget 2014) har svarat på frågan om bidragets effekter. Det är dock inte alla som beskriver regelrätta effekter, i stället nämner en del snarare *utfall* i termer av genomförd verksamhet. De kan till exempel skriva att de skapat eller erbjudit trygga mötesplatser för en grupp unga. Många organisationer tar ett steg till och beskriver (för att fortsätta på samma exempel) vad mötesplatserna har lett till. *RFSL Ungdom* skriver att medlemmarna känner sig tryggare i och med gemenskapen med likasinnade, vilket i sin tur leder till bättre psykisk hälsa.

Även om många talar om effekter är det dock inte alla av dem som med säkerhet kan säga vad de har uppnått. Många organisationer skriver till exempel i mer svävande termer att organisationers verksamhet *möjliggör, främjar, syftar till* eller *förhoppningsvis leder till* vissa effekter.

Det finns ändå flera som hävdar effekter med större säkerhet. Däribland *Förbundet Ung med psoriasis* som själva har utvärderat dem:

"(...) vi ser i våra utvärderingar att övervägande stor andel utav våra medlemmar säger att deras liv har förbättrats sedan de gick med i och började engagera sig hos oss."

(Förbundet Ung med psoriasis)

Den relativt nystartade organisationen *Popkollo* (bildad 2006) skriver på liknande sätt att deras utvärderingar visar att deltagarnas självförtroende och självkänsla ökar av att delta i deras verksamhet. Bilden stärks av en intervjustudie *Popkollo, En organisation med syfte att uppnå en jämställd musikbransch* (Rolandsdotter 2015) med syftet att undersöka vilken betydelse *Popkollo* haft för tidigare deltagare, gjord av Frida Rolandsdotter, gymnasieelev.

Organisationens övergripande mål, en jämställd musikbransch, ligger möjligen en bit fram i tiden och är svårare att mäta, men de tycks ha kommit en bit på väg vad gäller syftet att nå fler unga tjejer och få dem att börja spela eller att fullfölja sitt musikintresse:

"I studieförbundens Musikrapport 2014 'En lokal motor för musik' beskriver de hur de har ökat [andelen tjejer som spelar i band inom studieförbundens verksamhet] från 12 % för några år sedan till 16 %. ... En av faktorerna de själva säger att ökningen beror på är Popkollo."

(Popkollo)

Antal utövare är ett exempel på något som är tämligen enkelt att mäta. Ett annat exempel handlar om ett medlemskaps betydelse för ungas självförtroende för att utöva ledarskap:

"Ungdomsbarometern och Novus har på uppdrag av Scouterna undersökt ungas syn på ledarskap inför Seminariet Ungt Ledarskap 2015. Resultaten visar att scouter har högre självförtroende inom ledarskap än"

unga i stort, och att så många som 97 procent av unga scouter har ledarerfarenhet.”

(Nykterhetsrörelsens Scoutförbund)

Organisationen hade i det här fallet möjlighet att beställa en effektutvärdering av ett analys- och konsultföretag som mätte effekter mot en kontrollgrupp (icke-medlemmar). Dock kan de båda jämförelsegrupperna skilja sig åt också i andra avseenden, så ett kausalt samband är svårt att styrka. De är inte ensamma om att hävda att deras verksamhet resulterar i att deltagare utvecklar vissa egenskaper eller kompetenser.

Målen för en organisations verksamhet är ofta många och måluppfyllelsen är inte alltid lika enkel att uttala sig om. Det är alltid svårt att med säkerhet tala om orsak och verkan och en del effekter är svårare att mäta än andra. Exempelvis är det svårt att veta hur det hade sett ut om inte nykterhetsorganisationers eller *Unga KRIS* förebyggande arbete hade bedrivits.

Organisationernas övergripande syften skiljer sig åt, inte minst mellan tidigare nämnda kategorier som barn- och ungdomsorganisationerna kan delas upp inom (se tabell 4.2). Gemensamt för många organisationer är dock att de strävar efter att erbjuda sina medlemmar något.

”(...) Vi Ungas verksamhet ger effekt genom att vara en lättförståelig och lättillgänglig plattform för unga att engagera sig i och organisera sig för att skapa en bättre fritid för dem själva.”

(Förbundet Vi Unga)

Liksom vi såg förra året, och som i exemplen ovan, talar många av organisationerna om interna effekter eller effekter på individnivå, vad deras medlemmar och de som deltar i olika aktiviteter får ut av verksamheten. *Assyriska Ungdomsförbundet i Sverige* skriver att de genom sina aktiviteter hjälper nyanlända att integreras i det svenska samhället. Andra använder sig av begreppet *en meningsfull fritid* och medlemskapet beskrivs inte sällan leda till att barn och unga känner sig delaktiga och fostras in i ett slags medborgarideal.

Det här för oss in på vad en del lyfter, liksom tidigare år, nämligen vad fritidsintresset leder till i förlängningen. Till exempel ger medlemskapet en *”ökad vilja att engagera sig ideellt”* (Riksförbundet Sveriges Unga Katoliker). Det är bra för samhället då det stärker kit som socialt kapital. Föreningslivet fungerar som en demokratiskola och flera pekar också på att det ger unga reellt inflytande:

”I [ett] vidare perspektiv innebär detta en ökad förståelse för demokratins principer och värden och vilken möjlighet en enskild individ har att påverka, och hur detta görs, i samhället i stort.”

(Musik- och Kulturföreningarnas Samarbetsorganisation)

Hittills har vi gett exempel på effekter på individ- och mer övergripande samhällsnivå. Det finns också exempel på mer handfasta effekter på lokal nivå. Många organisationer, till exempel flera av de som organiserar barn- och unga med funktionsnedsättning, beskriver effekter av sitt påverkansarbete gentemot företag och offentlig sektor.

”Nyligen beslutade Jönköping kommun att byta ut ett antal otillgängliga informationsskyltar vid

busshållplatser inne i staden, som ett direkt resultat av en uppmärksammas medlemsaktion.”

(Riksorganisation Unga Synskadade)

Ett annat exempel på effekt på lokal nivå ges av Sveriges Elevråd SVEA. De skriver att den kommunikationskanal de kan erbjuda sina medlemmar får stora effekter på deras möjligheter att lyckas med sitt påverkansarbete, till exempel:

”(...) en av våra medlemskolor skrev på vår hemsida om att de inte skulle få ha någon prao. Inlägget fick stor uppmärksamhet och ledde till att eleverna fick möte med rektorn, blev intervjuade i lokal media och fick till samarbeten med lokala organisationer och grannskolor.”

(Sveriges Elevråd SVEA)

Sammanfattningsvis är det ofta svårt att säga exakt vilken betydelse organisationernas verksamhet har haft, men de kan göra uppskattningar. Bidraget ser framför allt ut att ha betydelse för organisationernas medlemmar och intressegrupper men också för samhället i stort.

Sammanfattning och analys

Summan att fördelningen inom organisationsbidragen har förändrats marginellt mellan 2012 och 2014. Majoriteten av organisationerna som sökt bidrag under de här åren är organisationer som sökt bidrag tidigare och som återkommer. Granskar man en längre period ser vi dock att ju längre ett organisationsbidrag funnits att söka, desto fler organisationer ansöker om och lever upp till villkoren för bidrag.

Utifrån de schabloniserade budgetposterna går det att konstatera att alla fyra organisationstyper i genomsnitt lägger mest pengar på verksamhet som styrelsemöten och medlemsaktiviteter. Sedan kommer kostnader för personal, bland organisationstyperna använder barn- och ungdomsorganisationerna störst andel av bidraget till detta. Etniska organisationer utgör ett undantag – de lägger en större andel av bidraget på administrativa kostnader än på löner och arvoden. De får också i genomsnitt lägst bidragsbelopp, tätt följt av kvinnoorganisationerna. Vi kan se att ju större organisation, eller kanske snarare ju större bidragsbelopp, desto större andel går till personalkostnader.

Anställd personal eller arvoderade förtroendevalda beskrivs ofta kunna effektivisera verksamheten. De kan också underlätta interndemokratien, lära ut föreningskunskap till nya styrelseledamöter i lokala medlemsföreningar, sköta informationsutskick med mera. De som verkar ideellt inom organisationen kan i sin tur fokusera mer på kärnverksamheten.

Förordningarna som reglerar organisationsbidragen utgår från att det finns ett egenvärde i att organisationerna som får stödet existerar och verkar fritt. I förordningarna för samtliga fyra organisationsstödformer finns det också formuleringar som pekar på vad bidragen bör verka för i nästa led. Det går till exempel att utläsa förhoppningar om att kvinnors, barns och ungdomars inflytande ska öka. Andra intentioner är att personer med utländsk bakgrund i högre grad ska delta i samhället och hbtq-personer ska få en starkare ställning i detsamma.

Organisationsbidragens betydelse beskrivs som att de överlag är mycket viktiga för organisationernas existens och deras möjligheter att bedriva en löpande verksamhet. Det

ger stabilitet och möjliggör kontinuitet och utveckling samt underlättar för organisationerna att söka projektfinansiering om de skulle vilja det.

I den här rapporten beskriver vi flera typer av effekter som organisationerna själva beskriver att deras verksamheter har. Det gäller både interna och externa effekter.

De externa effekter som vi beskriver och exemplifierar i detta kapitel kan sammanfattas så här, bidraget har:

- påverkat samhället, till exempel samhällsdebatten eller det allmänna intresset
- lett till bättre kunskap om något
- lett till konkreta förändringar, till exempel i regelverk eller lagstiftning
- haft betydelse för enskilda personer eller en grupp av människor.

De interna effekterna kan sammanfattas så här, bidraget har lett till:

- ökad aktivitet
- ökad kapacitet och effektivitet
- ökad synlighet
- ökat antal medlemmar eller medlemsföreningar.

Resultaten och effekterna kan överlag sägas ligga väl i linje med bidragets syften och ha en nära koppling till de användningsområden som organisationerna prioriterar. Sammantaget ser myndigheten att bidragen på flera sätt når upp till intentionerna som att främja kvinnors deltagande i den demokratiska processen, stärka etniska organisationers egna initiativ, hbtq-personers ställning samt barns och ungas inflytande i samhället.

De externa effekter som organisationerna beskriver är många gånger sådana som är svåra att mäta. De kan också vara svåra att koppla ihop direkt med en enskild organisations verksamhet. Det kausala sambandet är med andra ord mycket svårt att säkerställa, vilket vissa organisationer också poängterar. Det betyder inte att organisationen inte har spelat en viktig roll för sina målgrupper eller i samhällsutvecklingen, men exakt vilken roll en viss organisation spelat kommer sannolikt alltid att vara svårt att yttra sig om.

De resultat och effekter som beskrivs bör ses i relation till om organisationen inte skulle ha fått bidrag och inte jämföras med resultat och effekter året innan.

Organisationsbidraget gör det möjligt att ha en kontinuerlig verksamhet som likt andra löpande verksamheter successivt kunnat utvecklas och det bygger ofta på att många organisationer fått bidraget över en längre tid.

Organisationsstödet kan med andra ord knappast bidra till en markant ökning i aktivitet, effektivitet, synlighet och medlemsantal årligen, utan gör det troligen möjligt med en långsiktig verksamhet som steg för steg kan förbättras, fördjupas och utvidgas. Överlag liknar de exempel på användning, resultat och effekter som redovisats de resultat som beskrivits i tidigare resultat- och effektrapporter. Som vi fört fram även i tidigare rapporter vore det intressant att fördjupa sig i frågeställningar om bidragets användningsområden, resultat och effekter, till exempel genom att fokusera på ett bidrag åt gången och djupstudera dokument, genomföra studiebesök och göra intervjuer.

4 Användningen och effekterna av projektbidrag

I det här kapitlet presenterar vi projektbidragen. Myndigheten kan finansiera ett projekt i flera år, men beviljar endast ett projektår i taget. Ett projekt måste vara avgränsat från organisationens ordinarie verksamhet. Projekten ska utföras under en begränsad tid och ha ett tydligt syfte.

Vi redovisar hur de senast redovisade projektmedlen använts samt identifierade resultat och effekter inom respektive stödform. För att illustrera vad bidraget har använts till redogör vi för ett projektexempel inom respektive stödform. Kapitlet avslutas med en gemensam sammanfattning och analys för alla fyra projektbidrag. Här tar vi alltså inte med de två projektbidragen lokala resurscentra och värna demokratin mot våldsbejakande extremism då dessa inte har några redovisade resultat förrän tidigast nästa år.

Kvinnoorganisationers projekt

”Syftet med statsbidraget är att stödja kvinnors organisering i egna sammanslutningar. Bidraget skall främja kvinnors deltagande i den demokratiska processen och i samhällslivet. Bidraget skall också möjliggöra för kvinnor att bevaka sina rättigheter och driva sina krav.”

(SFS 2005:1089, 1 §)

Stödet kan sökas av ideella kvinnoorganisationer och kvinnosammanslutningar samt av stiftelser utan vinstsyfte och som inte är statliga eller kommunala. Projektbidraget kallas i förordning (2005:1089) för *verksamhetsbidrag för kvinnors organisering*. Samma förordning reglerar också *organisationsbidrag för kvinnors organisering*.

Bidraget får användas för att engagera kvinnor för ett visst ändamål. Ändamålet ska vara intressant för hela Sverige.

Bidraget kan också beviljas till *internationellt utbyte mellan kvinnor* (SFS 2005:1089). Utbytena kan ha som syfte att utveckla organisationsformer, arbetssätt och samverkansformer, stärka organisationens kapacitet och ge förbättrad kompetens eller avse att öka engagemanget hos organisationens medlemmar eller målgrupper. Det senare gäller i synnerhet för målgrupper som relativt sett har lägre grad av organisering och delaktighet i demokratiska processer.

Så fördelades bidraget

Tabell 4.1 visar fördelningen till kvinnoorganisationernas projekt 2012–2014.

Tabell 4.1 Antal projektbidrag till kvinnoorganisationer, efter sökande, bifall, avslag och avvisningar, 2012–2014. Utbetalt belopp i kronor

Ansökningsår	Antal				Belopp
	Sökande	Bifall	Avslag	Avvisningar	
2012	61	25	30	6	9 522 938
2013	71	18	50	3	7 300 765

2014	58	23	29	6	7 951 000
------	----	----	----	---	-----------

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Kommentar: Ansökningar som återtagits av avsändaren eller avvisats på grund av att de har varit dubletter är borträknade.

Av tabellen framgår att myndigheten har fördelat en mindre summa pengar de senaste två åren. Orsaken är som tidigare nämnts att myndigheten i stället valt att fördela en större summa i form av organisationsbidrag till kvinnors organisering.

Typer av projekt

För att ge en bild av vad bidraget fördelats till beskriver vi några olika typer av projekt. Flertalet projekt fokuserar på att i huvudsak stärka kvinnors inflytande och deltagande i samhället. Det kan till exempel röra sig om projekt som går ut på att erbjuda mötesplatser på lika villkor för nyanlända kvinnliga företagare eller genom att mobilisera en bred rörelse för kvinnors rättigheter via informations- och lobbyarbete. Några projekt är inriktade mot att stärka den egna organiseringen på olika sätt. Det kan vara att stärka organisationens lokala verksamhet genom att erbjuda utbildning i sakfrågor eller att förbättra kvaliteten på medlemslistor samt att förbättra administrationen och kommunikationen med medlemmarna.

Det är också vanligt att projekt inom den här satsningen har som syfte att förbättra kvinnors hälsa, generellt eller mer specifikt, och har till exempel handlat om unga kvinnors självskadebeteende eller om mödrars stress och oro för vad deras barn gör och blir utsatta för på sociala nätverk på internet. Det är också vanligt att projekt handlar om våldsutsatta kvinnor eller om kvinnor i en mansdominerad bransch.

Flera projekt som slutrapporterades under 2015 har en koppling till *Nordiskt Forum* som arrangerades i Malmö under juni 2014. Den typen av projekt prioriterades under bidragsfördelningen det året. Ett projekt arbetade för att skapa en metod för lokal feministisk organisering för en större intersektionell rörelse. Ett annat projekt ville öka kvinnors inflytande i Europeiska unionen.

Under 2015 slutrapporterade 24 projekt sammanlagt cirka 9,4 miljoner kronor inom kvinnors organisering (tabell 4.2).

Tabell 4.2 Slutrapporterade projekt inom kvinnors organisering, 2015. Kronor

Organisation	Projektnamn	Redovisat belopp
Femmis	<i>Femmis Påverkar</i>	233 000
Gröna kvinnor	<i>Kvinnors röst för en hållbar värld</i>	440 000
Interfem	<i>Rekrytera brett och empowerment</i>	820 000
Internationell kamp för kvinnors rättigheter	<i>Kompetensutveckling för internationellt och nationellt nätverk</i>	133 000
Kvinnocenter i Tensta-Hjulsta	<i>Lyssnandets politik</i>	294 250
KvinnorKan	<i>Sociala skillnader i kvinnor hälsa - del 2 med fokus på medelålders och äldre kvinnor</i>	550 000
Srns Stockholms Romska Kvinnors Rådgivningssc. & So	<i>Roma sisters</i>	400 000
Stockholms Tjejjour	<i>STOP!- Om sex som självskadebeteende</i>	684 940
Svenska kvinnors vänsterförbund	<i>Historia i rörelse 2</i>	171 500
Sveriges Kvinnolobby	<i>Nationell mobilisering inför Nordiskt Forum Malmö 2014</i>	945 000
Varken hora eller kuvad (VHEK)	<i>Kapacitetsstärkande insatser för en stark kvinnorrörelse</i>	520 000
Wift Sverige	<i>"Om distribution"</i>	300 000
Women's Liberation (WL)	<i>Alla blir inte dödade men man dödar deras själ!</i>	192 000
yoko djs	<i>yoko djs</i>	449 000
1,6 miljonerklubben	<i>1,6&2,6 miljonerklubbens kontaktkvinnor vidareutveckling-möjligheter till nätverkande</i>	237 555
Give it forward	<i>PUSH IT UP (ÅR 3 AV 3)</i>	620 000
Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet	<i>Kvinnor tar debatten om ny vapentechnik</i>	440 000
KSAN	<i>Stärka, stimulera och vidareutveckla ett nordisk kvinnonätverk</i>	190 000
Kvinnorganisationen vid Serbernas Riksförbund i Sverig	<i>Digital Stress</i>	184 500
Kvinnors Nätverk	<i>Empowerment, erfarenhetsutbyte och organisering</i>	429 500
Somaliska Kvinnor Riks Förbund	<i>Att ta plats i samhället</i>	433 390
Svenska kvinnors Europanätverk, SKEN	<i>Fler kvinnor i ledande positioner i EU</i>	60 300
SweQ	<i>Kvinnors medverkan för att uppnå hållbar utveckling</i>	163 000
yoko djs	<i>yoko djs år 2</i>	495 785
		9 386 720

Så användes pengarna

Flertalet organisationer redovisar att de i sitt projekt arrangerat seminarier, föreläsningar eller utbildningar för att förmedla kunskap inom något område. Det kan handla om att stärka de egna medlemmarnas kapacitet eller att försöka öka kunskapen om ett ämne ute i samhället. Detta liknar den bild som förra årets rapport redovisade.

Det är också vanligt att producera något: information, litteratur, film eller metodmaterial. WIFT har i projektet *Om distribution* tillsammans med statsvetarna Katarina Bivald och Maria Jansson producerat forskningsskriften *En riktig snyftare (Bivald & Jansson 2013)* som handlar om det skeva maktförhållandet mellan distribution och produktion. Denna skrift har också lanserats vid filmfestivalerna i Stockholm, Göteborg, Berlin och Cannes. Medierna har uppmärksammat skriften både nationellt och internationellt.

Många har arbetat med lokal organisationsutveckling och mobiliserat kvinnor samt visst internationellt arbete. Det är också vanligt med erfarenhetsutbyten, både inom Sverige och internationellt. Detta uppmuntras också i förordningen som styr bidraget (SFS 2005:1089).

En annan vanlig aktivitet är att bygga nätverk och flera projekt genomförde också kartläggningar eller utvärderingar för att få en bild av rådande läge inom ett visst område. *Sveriges kvinnolobby* arbetade till exempel under 2014 i sitt projekt med att mobilisera och organisera kvinnorrörelsen inför *Nordiskt forum* i Malmö. Inledningsvis gjorde de en kartläggning för att se vilka nya målgrupper och samarbeten som var möjliga utanför den egna organisationen. Flertalet projekt inom den här satsningen har haft aktiviteter under Almedalsveckan eller Pridefestivalen samt Nordiskt forum.

Resultat och effekter

Det är vanligt att organisationer ser att projekten leder till bestående förändringar i målgruppen. Många av projekten inom stödformen är inriktade på att stärka självkänslan eller förbättra livssituationen för en speciell grupp kvinnor alternativt att stärka kvinnors ställning i samhället i stort. Det kan i sin tur bidra till bestående förändringar i samhället

då en ökad känsla av att man utgör en viktig grupp, att man är en aktör att räkna med, kan tvinga fram nya reformer för att förbättra kvinnors livsvillkor.

Projekt som hade en koppling till Nordiskt forum har bidragit till både interna och externa effekter som exempelvis ökad samverkan, bestående förändringar på samhällsnivå samt att organisera nya medlemmar. Sveriges kvinnolobby beskriver exempelvis att Nordiskt forum har haft effekter på politiken och på hela samhället. Arbetet för Nordiskt forum bidrog till att öka engagemanget för kvinnors rättigheter och sätta jämställdhetsfrågorna på den politiska dagordningen, inte minst inför valet 2014. Efter Nordiskt forum refererade ministrar, politiker, organisationer och personer till vad som hände i Malmö, och på en rad seminarier har resultatet från forumet lyfts upp.

Sveriges kvinnolobby bjöds till exempel in i mars 2015 för att berätta om Nordiskt forum i FN som ett inspel till den nya utvecklingsagendan. Forumet är en plattform för kvinnorörelsen i de nordiska länderna som bidrar till att påverka framtidsagendan på en rad områden. Sveriges kvinnolobby menar att det har betytt mycket för kvinnorörelsens arbete och har lett till att organiseringen och verkningsgraden ökat. De beskriver också effekter på lokal nivå då forumet påverkat Malmö stads jämställdhetsarbete. Malmö stad har skrivit under slutdokumentet från Nordiskt forum och åtagit sig att arbeta med alla dokumentartiklar som berör arbetet på kommunal nivå.

Organisationer som söker projektbidrag söker ofta bidrag för att koncentrera sig på ett ämne eller område som ligger nära dess ordinarie verksamhet eller som handlar om att man vill utöka, intensifiera eller utveckla den egna verksamheten, framför allt att arbeta mot nya mål eller nya prioriteringar. Det är också vanligt med projekt som handlar om att stärka den egna organiseringen, vilket också ligger i stödformens natur.

Den vanligaste effekten som organisationerna redovisat inom stödformen är att de har tagit fram kunskap om en speciell målgrupp eller verksamhet inom projektet, exempelvis gjort en metodhandbok, kartläggning eller studie. I de fall där organisationerna har tagit fram material har dessa spridit värdefulla kunskaper som medlemmar använder i sin vardag.

Projektexempel – kvinnoorganisationer

Yoko djs fick pengar för ett projekt med samma namn i syfte att stödja tjejer att skapa ett nätverk där de kan samverka och inspirera varandra, bejaka sina intressen och få en väg in på Sveriges musik- och dj-scen som i dag är kraftigt mansdominerad. Syftet med projektet var också att få till en attitydförändring inom genren, vilket skulle bidra till att främja tjejers deltagande. De erbjöd tjejerna utbildning och tillgång till utrustning inom dj-konst, de coachade föreningens medlemmar i hur de skulle bete sig vid kontakt med event och klubbarrangörer samt upplyste dem om vilka rättigheter de har som arbetstagare.

De uppmärksammade de aktörer som främjar en jämställd musikscen, uppmuntrade kompetenta och professionella dj:ar av båda könen samt stärkte kvinnors rätt att få samma utrymme som män. Den huvudsakliga målgruppen var musikintresserade tjejer mellan 18 och 26 år och yngre tjejer med olika sociala och kulturella bakgrunder. Projektet genomfördes främst i Göteborg samt i kranskommuner runt Göteborg, men även i Stockholm och Malmö. Verksamheten skedde i samverkan med flera andra aktörer, främst inom den ideella sektorn, till exempel Sensus i Göteborg och Stockholm, Nationella nätverket 50/50 samt Feministiskt Initiativ Göteborg.

Föreningen beskriver att de i alla fall lyckats komma in i en liten del av Stockholms stora kulturliv. De har genom att arbeta med projektet fått nya medlemmar i Stockholm och fler medlemmar har också börjat engagera sig i för- och efterarbete inför ett arrangemang.

Många medlemmar som aldrig träffats innan de gick med i Yoko djs har också arrangerat egna event tillsammans, fristående från Yoko djs. Föreningen hoppas att de har skapat en större medvetenhet hos arrangörer och publik om att det inte bara är män som kan stå bakom dj-båset. De hoppas också ha bidragit med en rolig och lättsam syn på jämställdhetsarbete och att det faktiskt inte behöver vara så krångligt.

Jämställdhetsprojekt

Syftet med statsbidraget är:

*”... att främja jämställdhet mellan kvinnor och män
(jämställdhetsprojekt).”
(SFS 2006:390, 1 §)*

Enligt förordningen får bidraget lämnas till jämställdhetsprojekt vars syfte ligger inom ramen för regeringens mål för jämställdhetspolitiken. Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Stödet kan sökas av ideella organisationer och stiftelser utan vinstsyfte och som inte är statliga eller kommunala. Myndigheten prioriterar de jämställdhetsprojekt som är nyskapande och som vill förbättra strukturer och organisationer.

Så fördelades bidraget

Tabell 4.3 visar fördelningen till jämställdhetsprojekt 2012–2014.

Tabell 4.3 Antal bidrag till jämställdhetsprojekt, efter sökande, bifall, avslag och avvisningar, 2012–2014. Utbetalt belopp i kronor

Ansökningsår	Antal				Belopp
	Sökande	Bifall	Avslag	Avvisningar	
2012	66	17	49	0	6 999 924
2013	98	22	76	2	8 999 704
2014	71	18	51	2	6 998 824

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Kommentar: Ansökningar som återtagits av avsändaren eller avvisats på grund av att de har varit dubletter är borträknade.

Summan har varit densamma under flera år frånsett 2013 då närmare 9 miljoner kronor fördelades. Myndigheten fick då två miljoner kronor extra att fördela i ett tillägg till regleringsbrevet.

Ansökningarna till jämställdhetsprojekt är många, men bara runt en fjärdedel beviljas. De flesta ansökningar är av hög kvalitet och får ofta höga bedömningspoäng i handläggningen. Den stora konkurrensen medför att de beviljade projekten är väldigt ambitiösa. Myndigheten skulle dock kunna bevilja många fler projekt utan att ge avkall på kvaliteten.

Typer av projekt

Vid ansökan om statsbidrag till jämställdhetsprojekt ska de sökande kryssa för vilket av de jämställdhetspolitiska delmålen som projektet ska medverka till att uppfylla i första hand. De fyra jämställdhetspolitiska målen är:

- **En jämn fördelning av makt och inflytande**
Kvinnor och män ska ha samma rättigheter och möjligheter att vara aktiva medborgare och att utforma villkor för beslutsfattandet.
- **Ekonomisk jämställdhet**
Kvinnor och män ska ha samma möjligheter och samma villkor när det gäller utbildning och betalt arbete som ger ekonomisk självständighet livet ut.
- **Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet**
Kvinnor och män ska ta samma ansvar för hemarbetet och ha möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor.
- **Mäns våld mot kvinnor ska upphöra**
Kvinnor och män samt tjejer och killar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet.

Tabell 4.4 Antal beviljade bidrag till jämställdhetsprojekt, efter ändamål, 2012–2014. Utbetalt belopp i kronor

Ändamål	2012		2013		2014	
	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp
Makt och inflytande	5	1 662 250	15	5 908 444	8	3 060 068
Ekonomisk jämställdhet	5	2 262 900	3	1 304 260	1	604 867
Obetalt hem- och omsorgsarbete	1	257 000	0	0	0	0
Mäns våld mot kvinnor	5	2 261 650	4	1 787 000	9	3 333 889
Ej valt	1	556 124	0	0	0	
Totalt	17	6 999 924	22	8 999 704	18	6 998 824

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Vi kan se att projekt som syftar till att åstadkomma en jämn fördelning av makt och inflytande är flest till antalet både 2013 och 2014 (tabell 4.4). Det kan förklaras genom att detta ändamål är bredast, vilket gör att många olika typer av projektinriktningar platsar inom det. Tidigare år prioriterades projekt med syftet att nå målet om ekonomisk jämställdhet eller en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet, vilket i någon mån påverkade fördelningen. Under 2013 gjordes inte någon speciell prioritering av de fyra ändamålen.

Under 2014 prioriterade vi förebyggande arbete riktat mot killar eller män för att motverka mäns våld mot kvinnor och för allas rätt att bestämma över sin egen kropp. I tabell 4.2 ser vi att projekt inom ändamålet *Mäns våld mot kvinnor* har ökat. Prioriteringen är bredare och projekt som riktat sig mot killar och män oavsett ändamål har också fått fler poäng. Vi prioriterade också fortsättningsprojekt under 2014.

Under 2015 var det 24 projekt som tillsammans redovisade cirka 9 miljoner kronor inom stödformen (tabell 4.5).

Tabell 4.5 Slutrapporterade jämställdhetsprojekt 2015. Redovisade belopp i kronor

Organisation	Projektnamn	Redovisat belopp
ABF Malmö	Tjejer i Förening	531704
Diskrimineringsbyrån Humanitas	Nättyder	500000
fredrika bremer förbundet	Bra pension! år 2 av 3	350000
Fryshuset United Sisters	Ett normkritiskt Fryshus	600000
Förbundet Skog och Ungdom	Lika som bär 1.5	346340
Föreningen Feministiskt Perspektiv	Metoder mot hot och hat inom journalistiken	300000
Give it forward	"Förverkliga idéer jämt"	375000
Grön Ungdom Riksorganisationen	Mentorprogram för tjejer inom Grön Ungdom	59400
Malmö Jämställdhetsbyrå	Lokal mobilisering för politisk påverkan	300000
RFSL	Queerpolitik vs Jämställdhetspolitik	250000
Rättviseförmedlingen	Rättviseförmedlingens Spridningsprojekt 2014 (år tre av tre)	400000
Scouterna - projekt	Ett steg till - en normkritisk backspegel för klarsikt framåt	500000
SKR, Sveriges Kvinno- och Tjejjourers Riksförbund	Bygg Bra Före	440000
Tensta Kvinno- och Tjejjour	Kvinno-Andan: Jämställdhetsintegrering i Järvaområdet som drivkraft till kvinnors ekonomiska självständighet	554260
UN Women Sverige	jämställdhetsarbete?	316000
UN Women Sverige	UN Women Sveriges deltagande på Nordiskt Forum 2014	400000
Ung Media Sverige	Normer, Attityder och Beteende (NAB)	600000
Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i Sverige	Invandrarkvinnor på vägen till ett jämställt samhälle	300 000
Ladyfest Göteborg	Agenda: Jämlikhet	400 000
Pingst ung	Varken man eller kvinna - Kvinnor i ledarposition i Pingströrelsen	300 000
Piteå Kvinnojour	Skriv Dig Själv	350 000
RealStars Ideell förening	Europa utan Trafficking- år tre	200 000
Riksförbundet Goodgame	Inkluderande e-sport	375 000
Wikimedia Sverige	Kvinnor på Wikipedia version 2.0	342 478
		9 090 182

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Så användes pengarna

Även i jämställdhetsprojekt är det vanligast att arbeta med seminarier och workshoppar. Flertalet av dessa aktiviteter förekom vid Nordiskt forum i Malmö i juni 2014. Vi ser också att en majoritet tar fram någon typ av produkt som publicerats. Oftast någon form av informations-, utbildnings- eller metodmaterial. Ett exempel är organisationen United Sisters som i sitt projekt *Ett normkritiskt Fryshus* tog fram ett metodmaterial om genusfrågor och normkritik. Syftet med projektet var att stärka förståelsen för och förmågan att använda ett medvetet genusperspektiv även för aktörer som inte redan är frälsta. De gjorde det genom att stärka organisationens egen kapacitet att utbilda i genusmedvetna och normkritiska förhållningssätt och utveckla metoder och verktyg. De tog fram en intern United Sisters-manual för att utbilda i genus och normkritik, bland annat inom tre Fryshusverksamheter i Stockholm, Göteborg och Malmö och för att stärka förmågan att arbeta medvetet med genus och normkritik inom flera fritidsverksamheter på samma orter.

Ett annat exempel är förbundet Skog och Ungdom som i sitt projekt *Lika som bär 1.5*, med syfte att öka jämställdheten och motverka diskriminering inom organisationen och hos dess samverkanspartner, genomfört 6 kurstillfällen med totalt 125 deltagare varav cirka 40 procent var killar och 60 procent var tjejer. De tog fram ett nytt studiematerial och en handledning till dessa kurstillfällen. I projektet har de också medverkat i nätverk och möten med befintliga och nya samarbetspartner.

Resultat och effekter

Inom jämställdhetsprojekt är det vanligt att organisationerna beskriver att man skapat bestående förändringar för målgruppen, både internt och externt. Flera organisationer rapporterar om ett ökat deltagande i de egna aktiviteterna och de beskriver att det bidragit till ökat självförtroende hos dem som deltagit men också ökad kunskap i frågorna de arbetar med.

Give it forward beskriver att deras projekt *Förverkliga idéer jämt* har bidragit till att förbättra kvinnors egenmakt när det gäller möjligheterna att få uttrycka, driva och förverkliga idéer jämt i samhället. Projektet har inspirerat, peppat och uppmuntrat kvinnor till att ta större plats och våga synliggöra sina idéer. De har genom att bygga upp plattformen *Idérummet* skapat Sveriges största virtuella mötesplats för kvinnor med inspirationsfilmer med banbrytande kvinnliga ledare, företagare och inspiratörer. Här kan kvinnor mötas för att inspirera varandra och bygga nätverk för att förverkliga sina idéer tillsammans. Med en nationell bloggportal på *Idérummet* har projektets effekter och framgångar kunnat förstärkas med alla projektdeltagare som delar med sig av kunskaper och erfarenheter genom sitt bloggande.

Förutom att många beskriver att deras projekt bidragit till förändringar för målgruppen är det många som redovisar att deras arbete skapat förändringar i samhället som består över tid. Flera projekt hade också inom denna satsning en koppling till Nordiskt forum i juni 2014. Många som deltog vid forumet har vittnat om att det var en seger för jämställdheten eftersom de lyckades kraftsamla så många kvinnor och att det bidragit till inspiration och nya impulser för jämställdhetsarbetet i Sverige och internationellt. UN Women beskriver att de med sitt projekt kopplat till Nordiskt forum bidragit till att utvidga den plattformen som finns för att lyfta och synliggöra frågor om jämställdhet, feminism och kvinnors rättigheter.

En viktig effekt av mobiliseringsarbete inför Nordiskt forum var också den ökade kunskapen om jämställdhetsverktygen, kvinnokonventionen och handlingsplanen från Peking, vilka de anser är grundbulten i allt jämställdhetsarbete. De beskriver vidare att jämställdhetsfrågan sattes högre upp på den politiska agendan i Sverige efter sommaren 2014. Detta visade en opinionsundersökning strax innan riksdagsvalet där tre fjärdedelar av de tillfrågade lyfte jämställdhet som en viktig fråga. Den regering som tillträdde efter valet i september deklarerade att de var en feministisk regering.

En annan effekt som beskrivs är att de utvecklat samarbete med andra föreningar, kommuner eller företag. Tensta kvinno- och tjejjour har till exempel arbetat med jämställdhetsintegrering i projektet *Kvinno-Andan*. De har arbetat strategiskt med integrering av specifikt invandrarkvinnor genom att samverka med andra samhällsaktörer. Detta har resulterat i att olika aktörer på ett ansvarsfullt sätt har involverats i jämställdhetsintegreringsarbetet och har fått fördjupad medvetenhet om vikten av jämställdhetsintegrering i sin egen verksamhet. På så sett har projektet bidragit till metodutveckling, ett utvecklat samarbete och bestående förändringar för målgruppen.

En annan effekt är att de exempelvis gjort en metodhandbok, kartläggning eller en studie. Detta har spridit värdefulla kunskaper som medlemmarna kan använda i sin vardag. Ett exempel är projektet *Nätityder* som Humanitas arbetat med.

Projektexempel – jämställdhet

Projektet *Nätityder* sattes igång i mars 2014 och syftade till att sätta trakasserier och hat på nätet i relation till attityder gentemot kön och sexualitet bland elever och skolpersonal på gymnasieskolor i Eskilstuna och Västerås. Projektet inleddes med att ta fram kunskap på området. Inledningsvis bildade de en referensgrupp bestående av personal och elever från skolor i Eskilstuna och Västerås för att kartlägga situationen på nätet och hur de själva lade märke till attityder på nätet kopplat till kön och sexualitet.

Utifrån kartläggningen tog projektet fram ett utbildningspaket med ett skriftligt material som riktar sig till skolpersonal samt en mobilapplikation som riktar sig direkt till unga. Med stöd av materialet utbildade de sedan personal och elever i gymnasieskolor så att de vet mer om vad de har för rättigheter på nätet, vad man kan göra om en blir utsatt för näthat och vad skolan har för ansvar med mera. Fokus har hela tiden legat på jämställdhet med utgångspunkt i diskrimineringsgrunden kön (men de har även berört diskrimineringsgrunderna könsidentitet eller könsuttryck samt sexuell läggning).

Slutligen anordnade de en konferens om näthat, genus och sexism. Konferensen blev mycket lyckad och nådde en bred publik. Den omdelbara effekten för målgruppen var att de tillsammans har satt igång ett arbete med frågor kring näthat i de skolor de varit i. Många från framför allt skolpersonalen hade uttryckt ett behov av utbildning i dessa frågor. Projektet fick också ett visst genomslag externt efter att ha medverkat i radio och tidningsreportage och därmed kunnat opinionsbilda kring frågan. De uttrycker själva en förhoppning om att deras utbildningar blivit ett verktyg för enskilda individer att själva tänka efter innan man publicerar något på nätet som riskerar att kränka andra genom att till exempel öva sig i källkritik. På lång sikt hoppas de att de varit med och förebyggt att människor kränks på nätet.

Projekt mot rasism och intolerans

”Syftet med bidraget är att stödja verksamheter som förebygger och motverkar rasism och liknande former av intolerans som kan ta sig uttryck i bl.a. antisemitism, islamofobi, afrofofi, antiziganism och homofobi.”
(SFS 2008:62, 1 §)

Stödet kan sökas av ideella organisationer och stiftelser utan vinstsyfte och som inte är statliga eller kommunala. Myndigheten prioriterar projekt som bidrar till utveckling inom området och som har förutsättningar att ge upphov till långsiktiga effekter.

Så fördelades bidraget

Tabell 4.6 visar fördelningen till projekt mot rasism och intolerans 2012–2014.

Tabell 4.6 Antal projektbidrag till verksamheter mot rasism och intolerans, efter sökande, bifall, avslag och avvisningar, 2012–2014. Utbetalt belopp i kronor

Ansökningsår	Antal				Belopp
	Sökande	Bifall	Avslag	Avvisningar	
2012	60	12	43	5	8 320 000

2013	75	16	55	4	8 320 000
2014	32	14	16	2	8 320 000

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Kommentar: Ansökningar som återtagits av avsändaren eller avvisats på grund av att de har varit dubletter är borträknade.

Tabellen visar att anslaget varit oförändrat de tre rapporterade åren. Däremot har antalet sökande varierat en del. Ansökningstrycket är ofta stort inom den här stödformen och 2014 valde myndigheten att fördela hela bidragspotten på våren då så pass många bra ansökningar kom in vid första omgången, antalet sökande blev därför färre 2014 än de övriga åren i tabellen som hade två omgångar. Myndigheten bedömde att det var omotiverat att avslå bra projekt för att spara halva summan till hösten. Värt att nämna är att 2015 hade stödformen ett rekordhögst antal ansökningar, 83 stycken på en ansökningsomgång.

Typer av projekt

I likhet med projektbidraget för ökad jämställdhet får även de som söker bidrag för verksamhet mot rasism och intolerans uppge vad projektets främsta ändamål är. De fasta svarsalternativen är att projektet ska motverka:

- afrofofi
- antisemitism
- antiziganism
- homofobi
- islamofobi
- rasism.

Tabell 4.7 visar bidragsfördelningen för olika ändamål 2012–2014.

Tabell 4.7 Antal beviljade bidrag till projekt som arbetar mot rasism och intolerans, efter ändamål, 2012–2014. Utbetalt belopp i kronor

Ändamål att motverka	2012		2013		2014	
	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp
Afrofofi	0	0	0	0	4	2 457 100
Antisemitism	1	325 000	1	645 000	0	0
Antiziganism	2	1 690 236	1	335 000	1	500 000
Homofobi	2	849 000	0	0	4	2 028 900
Islamofobi	2	1 511 560	4	2 636 250	1	675 000
Rasism	5	3 944 204	10	4 703 750	4	2 659 000
Totalt	12	8 320 000	16	8 320 000	14	8 320 000

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Tabellen visar att det var en större spridning av projekt inom de olika ändamålen 2014 i jämförelse med året innan då majoriteten av projekten hamnade inom det bredaste ändamålet att motverka rasism. Vi kan se att fler projekt än året innan arbetar för att motverka afrofofi och homofobi. Det är en direkt följd av de prioriteringar som myndigheten gick ut med före ansökningsomgången som innebar att vi särskilt skulle uppmärksamma projekt som syftar till att motverka och förebygga intolerans som tar sig

uttryck i afrofobi, homofobi eller transfobi. Enligt regeringens förordning ska projekt som har förutsättningar att ge långsiktiga effekter generellt prioriteras. Inom stödformen har vi också prioriterat fleråriga projekt.

År 2015 var det 21 projekt som tillsammans slutredovisade 10,7 miljoner kronor (tabell 4.8).

Tabell 4.8 Slutrapporterade projekt som syftar till att motverka rasism och olika former av intolerans, 2015. Redovisade belopp i kronor

Organisation	Projektnamn	Redovisat belopp
ABF Dala Finnmark	<i>Här och nu. underrubrik: nya metoder för lokalt antirasistiskt arbete</i>	350 000
Antirasistiska Akademin	<i>Antirasistiska läromedel</i>	301 000
emerichfonden	<i>vÅGEN UT UR HATET</i>	605 000
Göteborgs rättighetscenter - mot diskriminering	<i>Göteborg mot islamofobi</i>	591 000
Ibn Rushd Studieförbund, Distrikt Mälaren	<i>Krafttag för Mänskliga Rättigheter 2</i>	720 000
Judiska församlingen	<i>Minnenas arv</i>	645 000
Lärarnas Riksförbund	<i>New Connexion Utbildning år 2</i>	730 600
Naturbruksskolornas Förening	<i>Stärkt demokratiarbete vid Sveriges naturbruksgymnasier. År 2: fortbildning av elevråd samt personal</i>	439 000
PeaceWorks	<i>Låt Stå - Antirasism på schemat</i>	600 000
Sensus studieförbund	<i>M.I.O- Mångfald, Islamofobi, Organisering</i>	749 300
Serieförbundet	<i>Tusen Stafettserier - unga röster mot rasism</i>	70 000
É Romani Glinda	<i>Antiziganism en ond cirkel</i>	335 000
Interfem	<i>Blattequeer i rörande bilder: Ett normkritiskt film- och metodmaterial för och med unga lesbiska, bi-sexuella queera tje</i>	563 120
Kongo Föreningen i Stockholm	<i>Bättre samhälle utan fördomar</i>	325 000
Kvinnofolkhögskolan	<i>Transversala dialoger mot rasism</i>	768 000
Queerförvaltningen	<i>Umeå Pride 2014</i>	100 000
Romska Ungdomsförbundet	<i>Lär av romer</i>	500 000
SIOS	<i>Agera tillsammans nu II</i>	630 000
Skånes horn av Afrikas förening	<i>ADA-projektet (antidiskriminerande aktiviteter)</i>	795 000
Sveriges Förenade HBTQ-studenter	<i>Avslöja heteronormen</i>	385 000
The English International Association of Lund och Malmö	<i>Elefanten i rummet: Afrofobi i närbild.</i>	484 100
		10 686 120

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Så användes pengarna

Projekt som motverkar rasism och intolerans innehåller ofta seminarier, workshoppar, föreläsningar eller konferenser likt de andra två projektstöden. Exempelvis var många av dem inriktade på att utveckla metoder för att utbilda en speciell målgrupp. Precis som bland jämställdhetsprojekten är det vanligt med någon form av produktion, till exempel ett metodmaterial. Organisationen *Interfem* har bedrivit projektet *BlatteQueer i rörande bilder* som syftade till att få unga att tänka och agera antirasistiskt utifrån ett hbtq-perspektiv. Projektet ska ta fram ett intersektionellt film- och metodmaterial om hur normer kring kön och sexualitet samverkar med rasism. Materialet tas fram med ungdomar, för ungdomar. Inom projektet har de haft referensgruppsmöten, producerat två kortfilmer och tagit fram en affisch inspirerad av Bechdeltestet som de kallar för *BlatteQueerstestet*.

Även *Sensus studieförbund* har i sitt projekt *M.I.O – Mångfald, Islamofobi, Organisering* bland annat föreläst för somaliska föreningen i Kiruna och allmänheten i Luleå. De har arrangerat en maktutbildning som genomfördes regelbundet under vårterminen, där utbildades personer från det muslimska civilsamhället i frågor som rörde

bland annat politik, organisering och ledarskap. Projektet arrangerade också en fest under Eid i Luleå där de flesta av organisationerna som har en muslimsk identitet fanns närvarande. Projektet syftade till att motverka och förebygga islamofobi i Norrbotten med utgångspunkt i en tidigare förstudie. Bland annat planerade de att ge muslimska grupper verktyg för att förebygga islamofobi och rasism och skapa plattformar för dialog.

Resultat och effekter

Inom projekt mot rasism och intolerans ser vi en stor spridning av hur projekten valt att rangordna effekterna, detta kan ses som ett tecken på projektens bredd och olika inriktning. Ett visst mönster kan dock urskiljas och framför allt anger flera projekt att de skapat bestående förändringar för målgruppen eller att de tagit fram kunskap om en speciell målgrupp eller verksamhet inom projektet. Flera har exempelvis gjort en metodhandbok, kartläggning eller studie.

Queerförvaltningen har drivit projektet *Umeå Pride 2014*, projektet gick ut på att arrangera och genomföra en pridfestival i Umeå 2014, det skedde bland annat genom att folkbilda allmänheten i hbtq-frågor och att skapa forum för samtal och frågor. De beskriver i sin redovisning bland annat att de skapat bestående förändringar för målgruppen genom att det nu finns en pridfestival i Umeå som har bidragit till och tillgängliggjort en plats och ett sammanhang för hbtq-personer i och omkring Umeå som inte hade funnits annars. Kvinnofolkshögskolan har med sitt projekt *Transversala dialoger mot rasism* sett att de utvärderingar som gjorts efter avslutad utbildning visar att bestående förändringar för målgruppen skett. Projektet gick ut på att utbilda utbildare inom den ideella sektorn (även fackföreningar) i metoder och förhållningssätt mot rasism.

Projektexempel – mot rasism och intolerans

Antirasistiska läromedel

Antirasistiska Akademien genomförde projektet i syfte att ta fram antirasistiska läromedel som ger ungdomar möjlighet att förstå rasismens komplexitet och hur den kan hanteras och motverkas på olika nivåer. Projektet handlar om vardagsrasism, institutionell rasism och rasism som ett samhällsligt system. De beskriver i sin redovisning att de lyckats starta debatt och väcka intresse bland studenter, organisationer och ungdomar och att SIOS och RFSL har bett dem om att presentera böckerna för deras medlemmar.

Läromedlet består av två böcker, varav den ena, *Vardagens antirasism* (Groglopo, Allelin, Mulinari & Diaz 2015), är en antologi med 26 bidrag från olika antirasistiska skribenter.

Den berättar både om nutid och historia i den antirasistiska kampen och om de olika metoder och arenor som finns för antirasistisk verksamhet. I boken bidrar bland annat Irene Molina med ett stycke om rasifiering, Kurdo Baksi skriver om hur antirasisterna har förlorat problemformuleringsprivilegiet och Diana Mulinari skriver om den antirasistiska feminismen.

Den andra boken *Antirasistisk ordbok* (Adrián Groglopo 2015), är en begreppsbok som tar upp och beskriver olika begrepp som används i diskussioner om rasism. Boken har tagits fram tillsammans med antirasistiska forskare och bland annat centrum mot rasism. Boken beskriver många begrepp däribland islamofobi, nationalsocialism och diaspora.

Böckerna har presenterats på bland annat Almedalsveckan och MR-dagarna och finns att köpa i nätbokhandeln.

Projekt för ungas organisering

”Syftet med bidraget är att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället.”
(SFS 2011:65, 3 §)

Bidraget går till organisationer för arbete med barn och ungdomar på lokal nivå. Det kan fördelas till ideella organisationer som har haft verksamhet i Sverige under minst två år. Projektbidrag får lämnas till en organisation även om den inte är en barn- och ungdomsorganisation.

Så fördelades bidraget

Tabell 4.9 visar fördelningen till projekt för ungas organisering 2012–2014.

Tabell 4.9 Antal projekt för ungas organisering, efter sökande, bifall, avslag och avvísningar, 2012–2014. Utbetalt belopp i kronor

Ansökningsår	Antal				Belopp
	Sökande	Bifall	Avslag	Avvísningar	
2012	91	37	54	5	21 180 000
2013	85	32	47	6	21 180 000
2014	128	42	77	9	24 180 000

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

Kommentar: Ansökningar som återtagits av avsändaren eller avvísats på grund av att de har varit dubletter är borträknade.

Tabellen visar att myndigheten fördelade en något större summa 2014 än 2013 och att söktrycket också var mycket större.

Typer av projekt

Projekten inom stödformen ungas organisering handlar antingen om att utveckla en organisation så att den möter de krav som finns för statsbidrag till ungdomsorganisationer, utveckla ungas inflytande och delaktighet i befintlig organisation eller verksamhet eller att på annat sätt utveckla ungas organisering, inflytande eller delaktighet.

Av de som slutrapporterade under 2015 var det 10 organisationer som redovisade projekt som handlade om att utvecklas för att sedan kunna söka ett organisationsbidrag som barn- och ungdomsorganisation. Minst antal projekt är sådana projekt där organisationer som inte huvudsakligen arbetar med barn och unga vill öka barns och ungas inflytande i organisationen. De flesta projekt som redovisat under 2015 jobbar dock på annat sätt för att utveckla ungas organisering, inflytande eller delaktighet.

År 2015 var det 42 projekt som sammanlagt slutredovisade cirka 27 miljoner kronor inom ungas organisering (tabell 4.10).

Tabell 4.10 Slutrapporterade projekt inom Ungas organisering, 2015. Redovisat belopp i kronor

Organisation	Projektname	Redovisat belopp
Amatörkulturens samrådsgrupp	Ungdomsinflytande nu!	464 000
Bidra Ideell Förening	Nytänk 2.0	421 500
Fritidsforum	Passion & Inkludering	300 000
Fritidsforum	1+3	490 000
Fritidsledarskolorna	Kunskapsutveckling i Dialog - KiD 2014	1 485 000
Förbundet Hassela Solidaritet	Hassela Ungdomsrörelse - H.U.R	792 200
Föreningen Idrott För Handikappade	Aktiva Killar	530 000
Gröna Studenter	Studenters organisation och påverkan	210 000 *
Hiv-Sverige	Plattform för unga som lever med hiv	740 000
Individuell människohjälp	S.A.Y [saj] stories - art - you	898 000
Iruc - Ideellt resurs- och utvecklingscentrum	Tyfon Hooks	548 000
LSU, Sveriges ungdomsorganisationer	Villkor lokalt 3	720 000
LSU, Sveriges ungdomsorganisationer	Validering av ungas organisering	672 557
Pannkakskyrkans Riksorganisation	Pannkakskyrkans Riksorganisation	792 000 *
Radio Fri/Fanzingo	Radio Fri Utsidanredaktionen	571 600
RFSL Ungdom	Mer än bara queer, år 2	1 032 000
Riksförbundet för Folkmusik och Dans	Folk You Start upp	385 000 *
Riksförbundet Sveriges 4H	Ungdomar utbildar ungdomar i föreningsdemokrati och	600 000
Riksföreningen Svenska Gospelverkstaden	Unga Kan - År 2	808 683 *
Royal Rangers Sverige	Ung Integration 3	410 000 *
Somaliska Freds och skiljedomsförening	Engagemang för hälsa och rörelse i Rosengård	270 460
Studieförbundet Bilda Öst	Ortodox scout	435 000
Sverigefinska ungdomsförbundet	Ung minoritet - Plattform för de nationella minoriteternas	910 000
Säminuorra	Orre aejkie	1 120 000 *
Verdandi	Framtidens Verdandi	945 000
ABF Malmö	Vänskap	489 000
Boo Folkets hus	Ungas organisering i Orminge	605 700
Demokrati för Barns Framtid	Ungdomar skapar mångkulturell musik och dans	391 880 *
Forum-Idéburna organisationer med social inriktning	Överens om ung delaktighet	692 100
Forum-Idéburna organisationer med social inriktning	Ideell Mångfald	800 500
Förbundet Vi Unga	För den Norrländska landsbygdens föreningsliv	706 000
Föreningen Peace&Love	Peace&Love Network	578 400 *
Föreningsalliansen i Jokkmokk	MÖTESPLATS ÖSTRA MED RESURSPPOOL	1 155 600
Hidde Iyo Dhaqan	Hand i hand-projektet	490 000
Romska Ungdomsförbundet	Unga ambassadörer för romsk inkludering, år 2	960 000
Skånes Dövas Ungdomsråd	Ung ledarskola och mötesplats för teckenspråkiga År 3	562 500
Somalilands Förening	Future 4 Life - and Health	790 600
Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa	Bli statsbidragsberättigade, år 3	575 000 *
Unga Feminister	Unga Feminister - en organisation för framtiden	550 500 *
Verdandi Stockholmskretsen	Järvas unga skall synas och höras	630 000
Vi Unga Uppsala distrikt	Från idé till succé	506 000
Öppet Hus för unga romer	Unga romer i Väsby	207 000
		27 241 780

Källa: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors elektroniska ansökningssystem.

* Organisationer som har fått bidrag för att under maximalt en treårsperiod, utvecklas för att sedan kunna söka ett organisationsbidrag som barn- och ungdomsorganisation.

Så användes pengarna

Det vanligaste sättet att använda pengarna på inom stödformen *Ungas organisering* är att projekten anordnar seminarier, workshoppar eller föreläsningar. Det är också vanligt att projekten skapar nätverk och har erfarenhetsutbyten.

Föreningsalliansen i Jokkmokk fick bidrag för att öka tillgängligheten på Mötesplats Östra via ökat aktivitetsutbud på en sport- och simhall i Jokkmokk. Det skedde genom att de bildade ett ungdomsråd och att de utformade Mötesplats Östra i samverkan med ungdomarna för att skapa en för dem attraktiv mötesplats. Ungdomarna anordnade bland annat en vernissage i samband med en utställning av de modeller som arbetats fram på biblioteket i Jokkmokk. Därefter sammanställdes alla förslag av arkitekten som presenterade ett slutligt förslag som ungdomarna godkände.

Ett annat exempel är ABF Malmö som beviljades bidrag för att verka för ensamkommande barns och ungdomars bästa i samhället genom att stärka Ensamkommandes Förbund. Detta gjorde de genom att ta fram modeller för att ge ensamkommande stöd i asylprocessen, att hitta utbildningar och att skapa arbetsgrupper

och nätverk. De besökte bland annat Almedalen, vilket gav en god möjlighet att knyta kontakter med andra ungdomsorganisationer och även en möjlighet att få inblick i svensk politik. Genom besök på asyl- och särskilda boenden för ensamkommande i Malmö skapades också nya kontakter.

Det här är andra gången vi återrapporterar användningen av dessa projektmedel och kan se att redovisningen liknar förra årets. Vi kan också se att även inom detta område framträder en liknande bild av hur pengarna använts som inom de andra stödformerna. I projekten vill man ofta undersöka något, göra en kartläggning eller en studie. Det är också vanligt att producera något som att trycka en metodbok eller liknande.

Organisationen hiv-Sverige arbetade med projektet *Plattform för unga som lever med hiv* i syfte att utveckla en nationell plattform för unga som lever med hiv, det vill säga personer under 30 år som själva är hivpositiva eller närstående till personer som lever med hiv. Det sker genom metoden peer-to-peer, vilket är en metod som går ut på att arbeta i nätverk för att nå ut bredare och skapa ringar på vattnet. För att skapa förtroende och tillit bland de som är rädda för att få sin hivstatus avslöjad så använder de sig av anonyma kontaktvägar via internet. Projektet genomfördes i Malmö, Göteborg, Örebro och Stockholm och skedde i samverkan med samtliga medlemsföreningar.

Resultat och effekter

De två effekter som flest projekt beskriver att de uppnått är att de tagit fram kunskap om en speciell målgrupp eller verksamhet inom projektet. De har exempelvis gjort en metodhandbok, kartläggning eller studie. Eller att de arbetar mot nya mål eller har formulerat nya prioriteringar.

Förbundet Vi Unga arbetade i projektet *För den Norrländska landsbygdens föreningsliv* med att förbättra ungas inflytande och organisering i Norrlands landsbygdskommuner. Det gjorde de genom att kartlägga situationen i området och utifrån detta ge förutsättningar för målgruppen att påverka lokala beslutsfattare. Kartläggningsarbetet är dokumenterat och sammanställt och kommer att spridas till berörda kommuner. Genom kartläggningen anser de att de har skapat bestående förändringar för målgruppen.

Resultatet av kartläggningen visar bland annat att de flesta aktörer som inriktar sig på landsbygden på olika sätt inte har något ungdomsfokus. I och med ett nätverksarbete med dessa aktörer har de blivit mer medvetna om förutsättningarna för ungas organisering. Det innebär att det nu finns ett forum för unga på landsbygden att själva organisera sig inom.

Ett annat projekt som tycker att de skapat bestående förändringar för målgruppen är organisationen *Demokrati för barns framtid* på Gotland som exempelvis har fått bidrag för att skapa ungdomsutbyten med fokus på musik och dans. Genom projektet har många av ungdomarna fått ett större självförtroende. Projektet har också bidragit till ett arbete för att bli en riksorganisation framöver. Flera ledare har också fått mycket erfarenhet av att arrangera och planera läger och utbyten.

Projektexempel – ungas organisering

Somalilands förening drev projektet *Future 4 Life – and Health* i Malmö. De ville genom projektet visa på vilka fördelar det är att vara föreningsansluten och att engagera sig i samhällsfrågor. Det skedde genom att ungdomar arbetade med en journalistisk modell för

att komma i kontakt med myndigheter, organisationer, partier och regeringskansliet. I projektet ingick till exempel ett besök hos Sveriges radio och SVT i Malmö. Ungdomarna var intresserade av studioutrustningen och ställde många frågor till personalen om deras arbete. Några ungdomar fick möjlighet att testa att vara nyhetsuppläsare.

Det pågår nu ett samarbete mellan projektet och en kommunal verksamhet i syfte att undervisa några ungdomar för att lära sig mer om film- och ljudredigering. I samarbete med bostadsföretaget MKB och Malmö stad hade ungdomarna också ett miljöprojekt under åtta veckor som innebar att de såg till att det var rent och städat i deras hemtrakter. För detta har ungdomarna fått en väldigt positiv respons.

Under fotbolls-VM fungerade ungdomarna också som värdar. Under evenemanget hade Malmö stad satt upp stora skärmar vid torget vid Bennets Bazaar. Ungdomarna spelade en viktig roll när de såg till att hålla rent och hjälpa besökare. De har också träffat Räddningstjänsten och fick lära sig att snabbt sätta in åtgärder, till exempel hjärt- och lungräddning, i syfte att rädda liv och förhindra skador. Utbildningstillfället, på en brandstation, var både teoretiskt och praktiskt och ungdomarna fick se hur det fungerar vid utryckningar. Slutligen besökte ungdomarna riksdagen och kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke. Hon uppmuntrade ungdomarna att engagera sig i samhällsfrågor.

Projektet har ökat målgruppens kunskap och intresse för samhällsfrågor och politik. Ungdomarna har också fått ökad förståelse för mediernas makt och påverkan inom samhällsopinionen bland unga i Rosengård. Det har särskilt förstärkt tjejernas självförtroende inom fritidsverksamheter, i föreningslivet och i politiken. Inom föreningen har det betytt att ungdomsgrupper har bildats och att fler ungdomsledare har blivit aktiva.

Projekt för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter

”Ändamålet med statsbidraget är att stärka individer med svag demokratisk delaktighet som aktörer i demokratin.”

”Statsbidrag får lämnas för verksamheter i områden med ett lågt valdeltagande och områden med en svag demokratisk delaktighet i övrigt. Verksamheten ska syfta till att ge individer bättre förutsättningar att delta och komma till tals i demokratin främst genom att

- 1. utgöra en mötesplats för lokalt engagemang,*
- 2. inspirera till och stödja lokal egenorganisering i nätverk, grupper eller föreningar,*
- 3. fungera som en länk till etablerade föreningar och organisationer, och*
- 4. erbjuda stöd och vägledning för att framföra åsikter och påverka beslutsfattande inom ramen för demokratin på lokal, regional eller nationell nivå.”*

(SFS 2015:565, 2 och 3 §§).

Enligt förordningen är villkoret för bidraget att den organisation som får stöd ska vara en ideell organisation som är självständig och demokratiskt uppbyggd, bedriver verksamhet i Sverige utan vinstsyfte, har bedrivit verksamhet under minst två år före ansökan om bidrag, har lokal förankring i det område där verksamheten ska bedrivas, och i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering.

I förordningen framgår också att myndigheten bör prioritera ansökningar från organisationer som har förutsättningar att bedriva ett långsiktigt arbete med demokratifrågor lokalt och organisationer som kan visa upp ett samarbete kring eller ett stöd för verksamheten från en kommun, stadsdelsförvaltning eller annan kommunal verksamhet.

Så fördelades bidraget

Tabell 4.11 visar fördelningen till projekt med lokala resurscenter under ansökningsåren 2015 och 2016.

Tabell 4.11 Antal projekt för lokala resurscenter, efter sökande, bifall, avslag och avvisningar, 2015 och 2016. Utbetalt belopp i kronor

Ansökningsår	Antal				Belopp
	Sökande	Bifall	Avslag	Avvisningar	
2015	32	3	29	0	1 650 000
2016	30	8	17	5	4 150 000

Tabellen visar att myndigheten hade ett större belopp att fördela 2016 än 2015. Söktrycket var ganska lika mellan åren, men fler projekt fick bifall 2016.

Tabell 4.12 Organisationer som fick bidrag, 2015 och 2016. Belopp i kronor

Organisation	Belopp	Belopp
	2015	2016
Folkets Hus och Parker, Husby och Vivalla	567 000	
Internationella Kvinnoföreningen i Malmö	563 000	
SIOS	520 000	640 000
Folkets Hus och Parker, Husby		556 000
Folkets Hus och Parker, Vivalla		606 000
Föreningen Dignitas		243 000
Hållbar utveckling i Skåne		565 000
Klockaretorpet i Samverkan		663 000
Neutrala Ungdomsföreningen		692 000
Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala		185 000
Summa	1 650 000	4 150 000

Tabellen visar att Folkets Hus och Parker lämnade en gemensam ansökan för områdena Husby och Vivalla 2015, men delade upp dessa och gjorde två ansökningar 2016. SIOS beviljades också medel för att fortsätta sitt projekt under 2016.

Tabell 4.13 visar på vilka orter som de beviljade projekten genomförs.

Tabell 4.13 Beviljade projekt, organisation och ort, 2016

Organisation	Ort
SIOS	Alby, Botkyrka
Folkets Hus och Parker, Husby	Husby, Stockholm
Folkets Hus och Parker, Vivalla	Vivalla, Örebro
Föreningen Dignitas	Jordbro, Haninge
Hållbar utveckling i Skåne	Rosengård, Malmö
Klockaretorpet i Samverkan	Klockaretorpet, Norrköping
Neutrala Ungdomsföreningen	Norra Biskopsgården, Göteborg
Samarbetsorganisationen för invandrarföreningar i Uppsala	Gottsunda, Uppsala

De beviljade projekten har redovisat en budget för det som projektansökan gäller samt delat upp budgeten i olika kostnadsposter. Genomgående används merparten av bidraget till löner för projektledare samt till arvoden för interna och externa personer eller till organisationer som är viktiga aktörer för projektens genomförande. Utöver löner och arvoden är kostnadsposterna inriktade på verksamhet, informationsinsatser, viss administration samt lokalhyror.

Exempel på aktiviteter som projekten genomför eller kommer att genomföra är:

- seminarier och workshoppar, studiebesök och möten med politiker och beslutsfattare (Klockaretorpet i Samverkan)
- kvinnokafé, skrifvarverkstad, tidning, diskussioner och föreläsningar (Folkets Hus och Parker i Husby)
- dialogforum och seminarier på temat demokratisk delaktighet, en applikation för påverkan och engagemang samt nätverkskonferenser med andra föreningar och politiker (SIOS)
- rådgivning och studiecirkel på olika teman och seminarier med inbjudna politiker (Hållbar utveckling i Skåne)
- föreläsningar och diskussioner, kulturaktiviteter, samordning av lokala föreningar och att ta fram informationsmaterial (Folkets Hus och Parker i Vivalla)
- seminarier och workshoppar om demokrati, diskussionskvällar, kulturella evenemang och möten med politiker och beslutsfattare (föreningen Dignitas)
- rådgivning, samhällsinformation, jobbförmedling och praktikplatser på lokala företag och workshoppar och framtidsverkstäder tillsammans med de boende (Neutrala Ungdomsföreningen)
- föreläsningar, diskussionsforum, politikerträffar, föreningsträffar, kulturevenemang och möten med kommunala tjänstemän (Samarbetsorganisationen för invandraföreningar i Uppsala).

Projektbidrag för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism

”Syftet med statsbidraget är att minska antalet aktiva inom våldsbejakande extremistmiljöer’ Mer specificerat uttrycks syftet ’att förebygga att antidemokratiska beteenden utvecklas, förebygga att individer radikaliseras och ansluter sig till våldsbejakande extremistmiljöer eller stödja individer som avser att lämna sådana miljöer” (SFS 2011:1508, 1 och 7 §§)

” Syftet med statsbidraget är att minska antalet aktiva inom våldsbejakande extremistmiljöer”

(SFS 2011:1508 3§)

Mer specifikt uttrycks syftet

”att förebygga att antidemokratiska beteenden utvecklas, förebygga att individer radikaliseras och ansluter sig till våldsbejakande extremistmiljöer eller stödja individer som avser att lämna sådana miljöer”

SFS (2011:1508 7§)

Statsbidraget för verksamhet som värnar demokratin tilldelas sådana verksamheter som arbetar förebyggande mot att antidemokratiska beteenden utvecklas, mot att individer radikaliseras eller för att stödja individer som vill lämna våldsbejakande extremistmiljöer. Bidraget fördelas till ideella organisationer och stiftelser. Kommuner kan också ansöka om bidrag under förutsättning att kommunen samarbetar med minst en ideell förening eller stiftelse.

Så fördelades bidraget

Tabell 4.14 visar fördelningen till projekt som ska värna demokratin mot våldsbejakande extremism under ansökningsår 2015. Inledningsvis var summan att fördela under 2015 på 4 500 000 kronor men myndigheten fick sedan ett påslag under hösten på 600 000 kronor.

Tabell 4.14 Antal projekt för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism, efter sökande bifall, avslag och avvisningar, 2015. Utbetalt belopp i kronor

Ansökningsår	Antal				Belopp
	Sökande	Bifall	Avslag	Avvisningar	
2015	41	16	25	0	5 099 300

Tabell 4.15 Organisationer och projekt som beviljades bidrag 2015. Utbetalt belopp i kronor

Projekt	Organisation	Belopp	År
Unga leder unga (år 4)	Boo Folkets Hus	188 000	4/4

Värna Värmland mot våldsbejakande extremism	Brottsförebyggande centrum i Värmland	434 000	1/2
Handbok i att förändra djurens situation, del 2	Djurens Rätt	450 000	2/2
"Hoppa Av Nu – Extrema rörelser"	Flamman Ungdomarnas Hus	300 000	3/3
Våga säger nej till extremismen!	Somali dialogue center	300 000	1/3
Våra liv – Syns vi, hörs vi, känns vi?	Spiritus Mundi	416 500	1/3
Akta dig extremister	Waamo Samhällsutveckling Organisation	280 000	1/3
Civilsamhälle för tillit och demokrati	Forum – idéburna organisationer med social inriktning	495 000	1/1
Stiftelsen Expo	Stiftelsen Expo	610 000	1/3
Identitet och religion! Varken fundamentalism eller islamofobi	Kurdistan kvinnoförbund	400 000	1/2
Train Talk Learn (år 4)	Lunds kickboxningssällskap/Real fighter	195 000	4/4
Föreläsningar Mot Våldsbejakande Islamiska Extremism	Kurdiska federationen Paraply (KFP)	160 000	3/3
Allas Kävlunge	Kävlinge kommun	250 000	1/1
Ingen rekrytering i våra kvarter	Nacka somaliska förening	250 000	1/1
HAYAT (Livet)	Ungdoms vänskapsföreningen i Malmö	171 800	2/2
Förebyggande av radikaliserings/våldsamt extremism bland unga och anhörigstöd	Somali-Swedish development & relief association	198 200	1/3
Totalt		5 098 500	

Uppgiften till höger i tabell 4.15 visar vilket år av projektet det handlar om. Flera projekt är fortsättningsprojekt från de två tidigare förordningarna som myndigheten fördelade medel utifrån 2012–2014. Då var det ett stöd som gick till demokratifrämjande verksamhet och ett som gick till att förebygga våldsbejakande miljöer och avhopparverksamhet. Dessa två förordningar slogs ihop 2015.

Projektbidraget finansierar i regel delar eller hälften av projektets totala kostnader. Endast ett av de utvärderade projekten finansieras helt av statsbidraget.⁴

Löner och arvoden utgör tillsammans merparten av projektens kostnader (69 procent av den totala bidragsgivningen). Därefter går bidraget till arvodering och då oftast till externa aktörer med särskild kunskap. Det kan röra sig om inspiratörer eller föreläsningar, om tolkar eller om kulturarbetare som kan tillföra ett projekt betydelsefull kompetens som saknas i den ordinarie verksamheten.

Resor rör både ersättning för tillresta föreläsare och individer med särskild betydelse för projekten, men är också beräknad för spridning av idéer, föreläsningar på annan ort eller att ta del andras erfarenheter som kan gagna det egna projektet.

Informationskostnader omfattar särskilda utskick, tryckning av utbildnings- eller informationsmaterial, föreläsningsunderlag, sammanställning av handledningsmaterial, översättningar, annonsering, tryck av affischer med mera.

Övervägande andel projekt talar om våldsbejakande extremism i termer av islamism. I dessa fall har projekten en mer fokuserad ingång på en särskild målgrupp som identifierats i lokalsamhället. Det är också en fråga som får mycket utrymme i medierna.

⁴ Föreläsningar mot våldsbejakande islamistisk extremism.

Ett av de utvärderade projekten är inriktat på extremism med utgångspunkt i djurrättsfrågor, ett projekt centreras kring frågor som berör högerextremistiska tendenser, övriga fyra projekt har i huvudsak en bredare ingång och fokuserar på en förebyggande eller kartläggande ansats. Snedfördelningen kan grunda sig i den offentliga diskursen och mediernas rapportering där islamistisk extremism i samtiden ges stort utrymme (Sivenbring 2016).

Vid utvärderingens genomförande är de flesta projekt nyss påbörjade eller i mitten av ett projektår. Vi kan därför inte tala om effekter och resultat. Däremot kan vi tala om estimerade resultat, vilket framgår i Segerstedtinstitutets rapport (Sivenbring 2016).

Sivenbring skriver också att diskussionerna om de huvudsakliga resultaten av projektens arbete då dessa avslutas, även bör fokusera kring rimligheten i att synliggöra direkta effekter av demokratiserande arbete. Likaså har tidigare resultat- och effektrapporter uttryckt att det är organisationernas verksamhet i sig som är en förutsättning för och en viktig del av en livaktig demokrati. Det som i huvudsak saknas för att göra resultatredovisningar på kvantitativ basis är möjligheten att göra jämförande mätningar av effekter av förändringar i attityder, kunskaper eller sociala demokratiserande aspekter.

Sivenbring redogör i rapporten för att en slutsats av utvärderingen är att de projekt som beviljats bidrag på olika sätt arbetar aktivt för att uppfylla de syften som anges i förutsättningarna för stadsbidragets fördelning. Således kan det också förväntas leda till att värna om demokratin även om externa effekter är svåra att mäta och verifiera på kvantitativ basis. Det bör också uppmärksammas att projektens effekter kan vara långsiktiga och ha en spridningseffekt som inte kan utvärderas genom projektens subjektiva erfarenheter.

Sammanfattning och analys

I detta avsnitt sammanfattar och analyserar vi en bild av fördelningen av projektbidrag och därefter bidragens användningsområden samt resultat och effekter.

Många ansökningar ligger väl i linje med de olika förordningarnas målsättningar och fler ansökningar än vad som beviljas beskriver projekt som kvalitetsmässigt ligger på en hög nivå, särskilt gäller det jämställdhetsbidraget och bidraget för att motverka rasism och intolerans. Fördelningen beror på summan som finns att fördela samt på de prioriteringar som råder.

Vi ser att det är vanligt med fleråriga projekt, vilket är en följd av att myndigheten prioriterat fortsättningsprojekt mellan 2012 och 2014. Vi ser också att det är vanligt att samma organisation söker från fler stödformer. Genom riktade satsningar hittar organisationerna till oss och får information om de bidrag vi fördelar, vilket gör att de också söker för olika typer av projekt. Det är en effekt av att vi ofta informerar om helheten när vi informerar om möjligheten att söka bidrag.

I de längre projekten kan man urskilja ett mönster i genomförandet och valet av aktiviteter. Projekten inleds ofta med en kartläggning eller studie som under år två följs upp genom att arbeta med att sprida erfarenheter i form av utbildningar, producera ett material eller utveckla nya metoder som man tycker saknas. År tre ägnas ofta åt att

implementera dessa nya metoder eller för att dela erfarenheter, utvärdera och sprida resultat. Många organisationer arbetar för att permanenta delar av projektverksamheten.

Att få arbeta under tre år i ett och samma projekt ger ofta bättre förutsättningar för långsiktiga effekter. Det är viktigt för att projekten ska kunna genomföra något som verkligen ger avtryck. Enligt reglerna kan vi inte utlova att ett projekt får finansiering för flera år utan bara för ett år i taget. Konkurrensen är stor och alla som söker kan inte få bidrag även om de har prioriterats. Ibland har det också missuppfattats av organisationer som räknat med att få fortsatt stöd och helt stannar av i arbetet om finansieringen uteblir.

Ett av de vanligaste resultaten i samtliga projektstöd är att de skapat bestående förändringar för målgruppen, både internt i form av stärkt självförtroende och ökad kunskap i organisationens sakfrågor eller förbättrade metoder och arbetssätt, men också externt genom att ha lyckats lyfta viktiga frågor som de tycker har haft direkt påverkan på individer utanför den egna organisationen. Många beskriver också ofta effekter som skapat förändringar i samhället över tid. Då måste vi påminna oss om att dessa beskrivningar är just beskrivningar och utgår från projektens egna subjektiva värderingar av det arbete som bedrivits och som de upplever har bidragit till förändring eller ett visst utfall. För att kunna göra mätningar av kvalitativt arbete krävs jämförelsemått och tydliga gemensamma kriterier, vilket ofta saknas i de projektansökningar som vi får in.

Att organisationerna arbetar mot nya mål eller har gjort nya prioriteringar är den effekt vi sett minst av inom alla projektstöd. Det är en bild vi även sett i tidigare åiterrapporteringar. Organisationerna söker ofta projektbidrag för att koncentrera sig på ett ämne eller område som ligger nära dess ordinarie verksamhet och mer sällan för att identifiera eller utveckla nya mål med sin verksamhet. De vill främst arbeta intensivt för att utöka sin ordinarie verksamhet.

En effekt som inte syns i kategoriseringen, men som också är viktig, är de erfarenheter som projektägarna tar med sig till nya projekt och verksamheter.

Avslutningsvis vill vi påstå att de projekt som redovisats under 2015 stämmer väl överens med de olika syften som framgår i förordningarna. Även om projekten, precis som Sivenbring konstaterar (Sivenbring 2016), i regel saknar tillförlitliga mätmetoder för de mål som anges, är det därmed inte sagt att målen inte är möjliga att nå eller att de saknar relevans, tvärtom kan de som strävansmål vara relevanta och leda till resultat.

5 Avslutande diskussion

I den avslutande diskussionen blickar vi framåt och berättar dels om de förbättrade möjligheterna att följa upp bidragens användning och effekter, dels om ett antal förslag för den framtida utvecklingen.

Möjligheter till uppföljning

Myndigheten har förfinat vilka uppgifter vi ber om från bidragssökande organisationer genom ett antal nya frågor som ställs vid antingen ansöknings- eller redovisningstillfället.

Organisationsbidrag

De frågor vi ställer i samband med att en organisation som fått organisationsbidrag gör sin redovisning har utvecklats för att ge organisationerna bättre möjligheter att visa utfall och effekter.

Vi har lagt till en budgetpost där vi ber organisationerna uppskatta hur stor andel som fördelats som direktbidrag till medlemsföreningarna och som de själva kan förvalta. De ska också punkta upp några aktiviteter som de genomfört under året. Det hjälper oss att beskriva vad bidraget har använts till för regeringen och i andra sammanhang.

För att få ett mått på bidragets betydelse ber vi från och med 2015 också organisationerna ange hur stor andel av deras totala intäkter som organisationsbidraget utgjorde det senast avslutade räkenskapsåret. Organisationerna har fortfarande möjlighet att beskriva bidragets betydelse i fritext och vi har förtydligat att vi är intresserade av bidragets betydelse för organisationens existens och möjlighet att bedriva verksamhet.

Frågan om vilka effekter den svarande uppskattar att organisationen uppnått med den verksamhet de bedrivit med hjälp av bidraget ställs varje år. Vi förtydligar att vi är ute efter till exempel effekter av påverkansarbete eller på medlemmars liv och situation och att det kan handla om effekter på lokal, nationell eller internationell nivå. Slutligen frågar vi också om organisationen har gjort någon effektutvärdering och ber den som svarar att i så fall bifoga den till redovisningen.

Projektbidrag

I 2014 års resultat- och effektrapport introducerades en mall för uppföljning av projektbidrag som bland annat innehåller aktivitets- och resultat kategorier (Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor 2014b). Från och med 2015 har organisationerna själva fått fylla i vad de använt pengarna till och vad de sett för effekter utifrån mallen och de förtryckta kategorierna som framgår där.

Det här innebär att myndigheten kommer att kunna ta fram och samla resultat och effekter av bidragen till ideella organisationer på ett mer effektivt och systematiskt sätt. Vi kommer att kunna samla statistik över de vanligast förekommande resultaten och effekterna och lättare återge en bild av förändringar och se tendenser över tid. Det underlättar dels den årliga återrapporteringen, dels får vi underlag till tematiska analyser av bidragsgivningen.

Organisationerna får också från och med 2015 svara på frågor om i vilken sektor projektet förväntas ge huvudsaklig effekt, var i landet det ska genomföras och den huvudsakliga målgruppen. Det här hjälper också oss att svara på vad bidragen används till

och hjälper oss att söka efter projekt utifrån ett särskilt tema eller i en viss del av landet. Dessa uppgifter kommer vi att kunna redovisa tidigast utifrån nästa års slutrapporter.

Bättre statistik

Från och med ansökningsår 2015 är obligatoriskt för alla som söker organisationsbidrag att rapportera könsuppdelad medlemsstatistik, tidigare har endast kvinnoorganisationerna haft det kravet. Organisationerna väljer själva om de rapporterar in juridiskt kön eller självupplevd könstillhörighet. Vi har hittills frågat efter kategorierna *kvinnor/tjejer*, *män/killar* och *andra*. Kategorin *andra* har vi förtydligat genom att dela upp den i två: *annan könstillhörighet* och *uppgift saknas*. Om organisationen inte har könsuppdelad statistik ber vi dem ange varför. Det här hoppas vi ska ge en bättre bild av vilka som får bidrag.

De som beviljats projektbidrag ber vi rapportera hur många som arbetat oavlönat respektive avlönat eller arvoderat i projektet, uppdelat på kön. Indelningen bygger på samma fyra könsgrupper som organisationsbidragen. Den här typen av statistik kan ge en bättre bild av vilka som involveras i projekten. När vi ber organisationen definiera målgruppen handlar en av frågorna om könstillhörighet, så vi får förhoppningsvis också här en förbättrad bild av vilka som tar del av bidragen. I nästa års rapport kommer vi att redovisa denna uppgift för projektstöden.

Förslag framåt

- **Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor föreslår att tidsintervallet för rapporteringen, som i stor utsträckning är kvantitativ, ökar till vart tredje år. Som komplement till de återkommande uppföljningarna ser vi gärna att vi får i uppdrag att göra fördjupade studier.**

Sedan 2009 har myndigheten haft i uppdrag att årligen beskriva användningen och om möjligt effekterna av olika organisations- och projektbidrag. Under de sju gångna åren har rapporten haft lite olika upplägg och fokus. Sett till beskrivningarna av hur bidragen använts och vilka resultat och effekter de haft kan dock bilden beskrivas som snarlik. Liknande *typer* av användningsområden, utfall och effekter beskrivs och trots de förbättringar som gjorts i myndighetens uppföljningssystem är det svårt att spåra förändringar och tendenser utifrån de uppgifter vi tar in. Vi bedömer att det finns en risk att resultat- och effektrapporterna visar snarlika resultat om de görs varje år.

Projektbidragen rapporteras senast tre månader efter projektslut. Intervjustudien om jämställdhetsbidragens resultat och effekter, som myndigheten rapporterade 2014, visar att det är möjligt att få en bättre bild av projektens resultat och effekter något eller några år efter att projekten har avslutats (Ungdomsstyrelsen 2014a). Det går till exempel oftast bara att spekulera i om ett projekt kommer att leva vidare eller inte precis när det har avslutats. En fördjupad studie möjliggör också mer förtroliga samtal och vi kan få reda på mer om faktiska resultat, svårigheter och överväganden.

- **Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor föreslår att regeringen uppdrar åt myndigheten att genomföra fördjupade kvalitativa analyser av projektbidragens användning, resultat och effekter de år vi inte skriver föreliggande rapport.** Sådana fördjupade uppföljningar skulle kunna handla om ett speciellt bidrag som intervjustudien om jämställdhetsbidraget. På så sätt kan man se vilka metoder som varit

framgångsrika och vilka som har fått spridning samt analysera vilka framgångsfaktorer som är gemensamma.

Vi skulle också kunna fördjupa oss i teman som är relevanta för flera stödformer. Ett sådant skulle till exempel kunna vara hur föreningslivet har jobbat internt med mångfalds- och inkluderingsfrågor i projekt som är finansierade av oss. Ett annat tema är hur organisationerna arbetat för att nå nya målgrupper eller på andra sätt förnyat sin organisation.

I fördjupade studier kan även olika exempel från de aktörer som har fått bidrag bli mer värdefulla. De skulle kunna vara tydligare kopplade till ett speciellt tema och på så sätt bidra till ökad förståelse för en fråga eller illustrera likheter och skillnader i samband med att olika organisationer gör vägval.

Genom fördjupade studier skulle vi alltså kunna säga mer om effekterna av statsbidragen och bättre kunna beskriva vilken roll de spelar. Vi skulle kunna få en bild av vanligt förekommande fallgropar och framgångsfaktorer samt ha en möjlighet att förmedla kunskap och exempel ur verkligheten. Vi kan också se om önskade effekter uppstod eller inte och om projekten ledde till långsiktiga effekter. Fördjupade studier skulle även ge möjlighet att utvärdera om metoder som används ger önskade effekter.

- **Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor föreslår att anslaget till projekt som ska motverka rasism och intolerans höjs.**

Vi vill framhålla den omfattande verksamhet och de goda effekter som samhället får av de dryga 300 miljoner kronor som årligen fördelas via de tio stödformerna som rapporten tar upp. Inom projektbidraget är det ofta så att konkurrensen slår ut många bra projekt, framför allt inom stödformen för att motverka rasism och intolerans. Det skulle gå att bevilja fler projekt inom den stödformen utan att ge avkall på att ansökningarna ska ha hög kvalitet.

Referenser

- Amná, E., Danielsson, A. & Zetterberg, P. (2009). En kunskapsöversikt över effekter och metoder rörande statliga bidrag till ideella organisationer. I Ungdomsstyrelsen (Red), *Konsekvenser, resultat och effekter av Ungdomsstyrelsens bidragsgivning till ideella organisationer*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.
- Groglopo, A. (2015). *Antirasistisk ordbok*. Malmö: Antirasistiska akademien.
- Groglopo, A., Allelin, M., Mulinari, D. & Diaz C. (2015). *Vardagens antirasism*. Malmö: Antirasistiska akademien.
- Jansson, M. & Bivald, K. (2013). *En riktig snyftare*. Stockholm: Wift.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2014a). *Fokus 14. Ungas fritid och organisering*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (2014b). *Resultat och effekter – Åtterrapporering av statsbidrag till ideella organisationer*. Stockholm: Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor.
- Regeringens proposition 2009/10:55 *En politik för det civila samhället*.
- Rolandsdotter, F. (2015). *Popkollo, En organisation med syfte att uppnå en jämställd musikbransch*. Umeå: Midgårdsskolan Umeå.
- SFS 2005:1089 *Förordning (2005:1089) om statsbidrag för kvinnors organisering*.
- SFS 2006:390 *Förordning (2006:390) om statsbidrag till jämställdhetsprojekt*.
- SFS 2008:62 *Förordning (2008:62) om statsbidrag till verksamheter mot rasism och liknade former av intolerans*.
- SFS 2008:63 *Förordning (2008:63) om statsbidrag till organisationer bildade på etnisk grund*.
- SFS 2008:349 *Förordning (2008:349) om statsbidrag till organisationer för homosexuella, bisexuella, transsexuella eller personer med könsöverskridande identitet eller uttryck*.
- SFS 2011:65 *Förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer*.
- SFS 2011:1508 *Förordning om (2011:58) om statsbidrag för att värna demokratin mot våldsbejakande extremism*.
- SFS 2015:565 *Förordning (2015:565) om statsbidrag till verksamhet för demokratisk delaktighet genom lokala resurscenter*.
- Sivenbring, J. (2016). *Värna demokratin!* Göteborg: Segerstedtinstitutet, Göteborgs universitet.
- Sjöberg, M. (2014). *Kvinnobilder från arbetslivet*. Stockholm: Forum Kvinnor och Funktionshinder.
- Ungdomsstyrelsen (2009). *Konsekvenser, resultat och effekter av Ungdomsstyrelsens bidragsgivning till ideella organisationer*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.
- Ungdomsstyrelsen (2014a). *Projekt jämställdhet. En uppföljning av Ungdomsstyrelsens jämställdhetsprojekt och förslag på en mall för framtida resultatuppföljningar*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.
- Ungdomsstyrelsen (2014b). *Ungdomsstyrelsens årsredovisning 2013*. Stockholm: Ungdomsstyrelsen.

Elektroniska källor

Migrationsverket
<http://www.migrationsverket.se>, 18 maj 2015, kl. 10.15.

Studieförbundet Ibn Rushd
www.ibnrushd.se

Bilaga

Mall för uppföljning av projektbidrag

Det här är en mall för fortsatt uppföljning och återrapportering av projektbidrag. Större delen av informationen som samlas in genom mallens frågor har kunnat hämtas från fritextsvar i ansöknings- respektive redovisningsformulär. Mallen gör det dock möjligt för Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor att systematisera uppföljningen. Den gör att det finns fasta svarsalternativ i myndighetens digitala ansöknings- och redovisningssystem. I nästa rapport kommer vi att kunna använda oss av de första rapporteringarna enligt mallens frågor. Kategoriseringen ger en förbättrad och översiktlig bild av:

- vilka typer av projektansökningar vi får in och beviljar
- vilka målgrupper som tar del av bidragen
- hur och var i landet bidragen används
- vilka resultat och effekter bidragen får.

Kategorisering av uppgifter

ANSÖKAN			REDOVISNING	
Fördelning			Användning	Effekter
Sektor	Geografi	Målgrupp	Aktiviteter	Resultat
Sektor där projektet förväntas ge huvudsaklig effekt.	Spridning Projektet är nationellt <i>alternativt</i> Projektet är lokalt eller regionalt.	Huvudsaklig målgrupp	Lista på aktiviteter. Möjlighet att välja flera alternativ.	Lista med typ av resultat. Möjlighet att välja fyra huvudsakliga resultat av projektet.
		Huvudsaklig ålder	Antal som har arbetat ideellt Könsuppdelat svar.	
	Län som projektet bedrivs i Lista på län. Möjlighet att välja flera alternativ.	Huvudsaklig köns-tillhörighet	Antal som har arbetat avlönat eller arvoderat Könsuppdelat svar.	

Det är viktigt att notera att de frågor som tillhör mallen inte ska ställas för att utvärdera enskilda projekt eller organisationer. Syftet med frågorna är att följa upp fördelning, användning och effekter av projektbidragen på en övergripande nivå och att kunna genomföra en sammanfattande analys utifrån uppgifterna. Uppgifterna kommer att användas för återrapportering till regeringen och för att ta fram kunskap om Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors bidragsgivning.

Nedan listas de frågor vi ställer i ansöknings- respektive redovisningsformulär från och med 2015 samt svarsalternativen:

Om projektet

Sektor

Projektet förväntas ge störst effekt

- Inom föreningslivet
- På arbetsmarknaden eller i näringslivet
- Inom utbildningssektorn
- Inom kultur- och fritidssektorn
(Hit räknas till exempel musikliv och ungdomsgårdar.)
- Inom vård och hälsa
- Inom ett annat område: _____

Geografi

Spridning

- Projektet är nationellt utan en eller flera avgränsade verksamhetsorter
Hit hör exempelvis projekt som handlar om opinionsbildning, om att ta fram en nationell strategi eller att ta fram ett nationellt utbildningsmaterial.
- Projektet är lokalt eller regionalt
Välj det här alternativet även om er organisation finns på flera olika platser i Sverige. I nästa fråga talar ni om mer exakt var ni har verksamhet.

I vilket eller vilka län bedrivs projektet?

Här är det möjligt att ange flera alternativ.

- Blekinge
- Dalarna
- Gotland
- Gävleborg
- Halland
- Jämtland
- Jönköping
- Kalmar
- Kronoberg
- Norrbotten
- Skåne
- Stockholm
- Södermanland
- Uppsala
- Värmland
- Västerbotten
- Västernorrland
- Västmanland
- Västra Götaland
- Örebro
- Östergötland

Målgrupp

Projektets målgrupp är huvudsakligen

Här är det möjligt att ange flera alternativ.

- Våra egna medlemmar
- Nya medlemmar som vi vill värva
- Allmänheten
- Beslutsfattare: politiker eller högre tjänstemän
- Yrkesverksamma inom en annan profession
- En annan avgränsad grupp av personer: _____

Målgruppens huvudsakliga åldrar

- Barn (0–12 år)
- Unga (13–25 år)
- Vuxna över 25 år
- Samtliga åldrar.

Målgruppens huvudsakliga könstillhörighet

Här är det möjligt att ange flera alternativ.

- Kvinnor
- Män
- Annan könstillhörighet.

Om användning

Genomförda aktiviteter

Här är det möjligt att ange flera alternativ.

- Erfarenhetsutbyten, studiebesök eller liknande
- Internationella utbyten
- En kampanj eller annan informationsinsats
- Kulturarrangemang
- Lobbyverksamhet, opinionsarbete eller annat strategiskt påverkansarbete
- Mentorprogram
- Nätverksbyggande
- Produktion eller publicering av information, litteratur, film eller metodmaterial
- Seminarier, workshoppar, föreläsningar, konferenser eller mässor
- Studiecirklar
- Framtagning av styrdokument eller handlingsplaner
- Uppsökande verksamhet (till exempel medlemsvärvning)
- Utvärderingar eller kartläggningar
- Annat: _____

Personer som någon gång arbetat ideellt inom projektet (antal)

Även de som utfört tidsmässigt små insatser ska räknas.

- Kvinnor _____
- Män _____
- Annan könstillhörighet _____
- Uppgift saknas _____

Personer som någon gång arbetat avlönat eller arvoderat inom projektet (antal)

Även de som utfört tidsmässigt små insatser ska räknas.

- Kvinnor _____
- Män _____
- Annan könstillhörighet _____
- Uppgift saknas _____

Om effekter

Uppnådda resultat

Resultat vid projektets slut:

Rangordna de påståenden som beskriver resultaten av ert projekt från ett till tolv. Det viktigaste resultatet markeras med en etta och det näst viktigaste med en tvåa och så vidare. Rangordna bara de resultat som stämmer överens med resultaten av projektet.

- Vi har skapat mötesplatser eller nätverk som består över tid.
- Projektets verksamhet kommer att fortsätta när projektets finansiering är slut.
- Vi har skapat bestående förändringar för målgruppen.
Om ja, vilka? _____
- Vi har skapat förändringar i samhället som består över tid.
Om ja, vilka? _____
- Vi har skapat bestående förändringar i organisationens verksamhet eller struktur.
Om ja, vilka? _____
- Vi har tagit fram kunskap om en speciell målgrupp eller verksamhet inom projektet.
Vi har exempelvis gjort en metodhandbok, kartläggning eller en studie.
- Vi kom närmare eller nådde mål som vår organisation har.
Beskriv på vilket sätt: _____
- Vi har organiserat nya medlemmar.
- Vi arbetar mot nya mål eller har formulerat nya prioriteringar.
Beskriv på vilket sätt: _____
- Vi har utvecklat eller förbättrat arbetssätt eller metoder.
Beskriv på vilket sätt: _____
- Vi har utvecklat samarbete med andra föreningar, kommuner eller företag.
- Annat: _____

Beviljade organisationsbidrag 2014

Organisationsbidrag till kvinnors organisering 2014

1,6 miljonerklubben
Amningshjälpen
Assyriska kvinnoförbundet
Bethnahrins Kvinnoförbund
BPW Sweden
Dea föreningen för kvinnohistoriskt museum
Federationen Wizo Sverige
Fjällorna
Forum-Kvinnor och Funktionshinder
Fredrika Bremer Förbundet
Fristående Husmodersförbundet
Födelsehuset
Glöm aldrig Pela och Fadime Riksföreningen
Grekiska Riksförbundet
Gröna kvinnor
Haro
Interfem
Internationella Kvinnoförbundet
Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet
Internationella Rom och Resande Kvinnoforum/ IRKF
Iranska flyktingars riksförbund (IFRS)
Kinesiska Riksförbundet i Sverige
Kristen & Kvinna
KSAN
Kurdistan kvinnoförbund
Kvinnliga Akademikers Förening
Kvinnorganisationen vid Serbernas Riksförbund i Sverige
Kvinnor för Fred
Kvinnor för mission
Kvinnor i Svenska kyrkan
KvinnorKan
Kvinnorättsförbundet (KRF)
Musikföreningen Lilith Eve
Nätverket Kvinnor i transportpolitiken
Operation 1325
RFHL Kvinna
RIFFI
Riksförbundet Hem och Samhälle
Sisters International
Spillkråkan
Svensk- Turkiska Kvinnoförbundet
Svenska Kvinnors Vänsterförbund

Sverigefinska Riksförbundet
Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd
Sveriges Kvinnolobby
Sverigeunionen av Soroptimistklubbar
TRIS tjejers rätt i samhället
UN Women Sverige
Wift Sverige
Winnet Sverige
Zonta International Distrikt 21

Organisationsbidrag till etniska organisationer 2014

Afrosvenskarnas Riksförbund
Albanska Föreningars Union i Sverige
Armeniska riksförbundet i Sverige
Assyriska Riksförbundet i Sverige
BANGLADESH RIKSFÖRBUND I SVERIGE
Bangladesh Riksförening i Sverige
Bolivianska Riksförbundet
Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund i Sverige
Bosnisk-Hercegovinska Riksförbundet i Sverige
Bosniskhercegovinsk-Svenska kvinnoförbundet i Sverige
Centrum mot rasism
Eritreanska Riksförbundet i Sverige
FAIS-IR
Finlandssvenskarnas riksförbund i Sverige
Immigranternas centralförbund
Immigranternas Riksförbund
Internationella Kvinnoförbundet
Irakiska Flyktingarnas Förbund IFF
Irakiska Riksförbundet i Sverige, IRS
Iransk och kurdisk integrations riksförbund i Sverige (I. K. I. R)
Iranska flyktingars riksförbund (IFRS)
Iranska Riksförbundet i Sverige
IRIS (Invandrarnas Riksförbund i Sverige)
Kaldeiska Riksförbundet i Sverige
Kinesiska Riksförbundet i Sverige
Kroatiska riksförbundet
Kurdiska Federationen Paraply (KFP)
Kurdiska Riksförbundet
Kurdiska Unionens Riksförbund i Sverige
Letternas Riksförbund i Sverige
Makedoniska riksförbundet
Mongoliska Riksförening i Sverige
POLSKA KONGRESSEN I SVERIGE

Polska Riksförbundet
RIFFI
Riksförbundet Banjaluka i Sverige
Ryska riksförbundet i Sverige
SAFARI Riksförbundet i Sverige
Serbernas riksförbund i Sverige
Serbiska riksförbundet
SIOS
Slovenska Riksförbundet
somaliland riksförbund i Sverige
Somaliska riksförbundet i Sverige
Sudanesiska Riksförbundet
Svensk-kurdiska Riksförbundet
Sverigeesternas förbund
Syrianska Riksförbundet i Sverige
Syrianska-Assyriska
Syriska Riksförbundet
Turkiska Riksförbundet
Ukrainska Alliansen i Sverige
Ungerska Riksförbundet
Yarsan Förbundet

Organisationsbidrag till hbtq-organisationer 2014

EKHO
HBTs Sverige
RFSL
Sveriges Förenade HBTQ-studenter
Transföreningen FPES
Öppna Moderater

Organisationsbidrag till ungdomsorganisationer 2014

Albakos Ungdomscenter
Assyriska Ungdomsförbundet i Sverige (AUF)
ATR UNG
BEMUF (Bosnien-Hercegovinas Muslimska Ungdomsförbund)
BHUF
Booster riksförbund
Centerpartiets Ungdomsförbund
CISV Sverige
Credo
Devote
Dövblind Ungdom

EFK UNGs Bidragsspår
eumenia
Esport United
Europeiska ungdomsparlamentet (EUP) Sverige
Fria Moderata Studentförbundet
Fritidsforum
Fältbiologerna
Förbundet Aktiv Ungdom
Förbundet Skog och Ungdom
Förbundet Ung med psoriasis
Förbundet Unga Forskare
Förbundet Unga Rörelsehindrade
Förbundet Vi Unga
Föreningen Nordens ungdomsförbund
Grekiska Ungdomsförbundet
Grön Ungdom Riksorganisationen
IOGT-NTOs Juniorförbund
jagvillhabostad.nu
Judiska ungdomsförbundet i Sverige
KFUK-KFUMs idrottsförbund
KFUK-KFUMs Triangelsförbund
Kontakt nätet
KRIK - Kristen Idrottskontakt
Kristdemokratiska Ungdomsförbundet
Liberala ungdomsförbundet
Mattecentrum
MHF-Ungdom
Moderata Ungdomsförbundet
Musik- och Kulturföreningarnas Samarbetsorganisation
Ny Generation Elev- och Studentorganisation
Nykterhetsrörelsens Scoutförbund
PeaceWorks
Pingst ung
Popkollo
Reacta
RFSL Ungdom
Riksförbundet Goodgame
Riksförbundet Sveriges 4H
Riksförbundet Sveriges Unga Katoliker
Riksförbundet Unga Musikanter
Riksorg. Unga Reumatiker
Riksorganisation Unga Synskadade
Romska Ungdomsförbundet
Rädda Barnens Ungdomsförbund
Salt - barn och unga i EFS
Scouterna

Serbiska Ungdomsförbundet i Sverige
Serbiska Ungdomsorganisationen i Sverige
SESUS
Smart Ungdom
Studentradion i Sverige
Svenska Alliansmissionens Ungdom
Svenska Celiakiungdomsförbundet
Svenska Kyrkans Unga
Svenska Röda Korsets Ungdomsförbund
Sverigefinska ungdomsförbundet
Sveriges Blåbandsungdom
Sveriges Dövas Ungdomsförbund
Sveriges Ekonomiföreningars Riksorganisation (S.E.R.O.)
Sveriges Elevkårer
Sveriges elevråd
Sveriges Elevråd SVEA
Sveriges Frimärksungdom
Sveriges Hundungdom
Sveriges Personalvetarstuderandes Riksförbund, P-riks
Sveriges Schackförbund
Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund
Sveriges Unga Aktiesparares Riksförbund
Sveriges ungdomsråd
Sverok
Syrianska-Arameiska Ungdomsförbundet
Syrianska/Arameiska Akademikerförbundet, SAAF
Syrisk Ortodoxa Kyrkans Ungdomsförbund
Syrisk Ortodoxa Ungdomsförbundet
Tamam
Turkiska Ungdomsförbundet
Ung Företagsamhet i Sverige
Ung Media Sverige
Ung Pirat
Ung Vänster
Unga Allergiker
Unga Funkisar
Unga Hörselskadade
Unga KRIS-förbundet
Unga Sportfiskares Förbund
Unga Örnars riksförbund
Ungdom Mot Rasism
Ungdomens Nykterhetsförbund
UNGiKÖR
Utrikespolitiska förbundet Sverige
Älska Livet

Resultat och effekter 2016

© Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor 2016

projektledare **Moa Vallenholm** och **Sara de Haas**

språkgranskning **Ingrid Bohlin**

grafisk form **Marcus Westfal**

distribution **MUCF**

Box 17801, 118 94 Stockholm

tfn **08-566 219 00**

webbplats: www.mucf.se

mucf | Myndigheten för ungdoms-
.se | och civilsamhällsfrågor

Vi tar fram kunskap om ungas levnadsvillkor och om det civila samhällets förutsättningar. Vi ger stöd till föreningsliv, kommuner och internationellt samarbete.